

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

KARMEN KOTNIK

LJUBLJANA, 2013

Univerza v Ljubljani
Fakulteta *za šport*

Športno treniranje
Ples

PLES V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

DIPLOMSKO DELO

MENTORICA:
doc. dr. Meta Zagorc

KARMEN KOTNIK

RECENZENT:
prof. dr. Mateja Videmšek

KONZULTANT
asist. dr. Petra Zaletel

Ljubljana, 2013

ZAHVALA

Zahvalila bi se rada staršem, ki so me vedno podpirali in verjeli vame. Hvala mami, ker si mi težila z učenjem, ko nisem našla volje za to. Hvala ati, ker si me vozil na vse tabore. Četudi so bile razmere včasih nemogoče, nikoli nisva obstala. Hvala mama Frida, ker si mi v izpitnem obdobju zvesto nosila čokolado. Hvala mama Majda in ata Franc, ker sta me zmeraj znala potolažiti z besedami.

Hvala tudi vsem prijateljem, ki so kljub veliki razdalji še zmeraj našli čas zame. Hvala vam, da sem se z vami lahko sprostila in uživala mladost. Še posebej hvala Nini za vso pomoč pri študiju.

Zahvalila bi se tudi Mihi, ki me je med pisanjem diplomskega dela podpiral in znal izbrati prave besede, ko kaj ni šlo.

Velik "hvala" pa gre seveda mojim najmlajšim plesalcem plesne šole Jay dance studio, ki so me v prvi vrsti navdušili za takšno temo, samo s tem, da so bili igrivi, iskreni ter polni zanimivih obrazov.

Hvala tudi moji mentorici prof. dr. Meti Zagorc, prof. dr. Petri Zaletel ter prof. dr. Mateji Videmšek za vse spodbudne nasvete pri pisanju diplomskega dela.

Ključne besede: Ples, šport, otroci, predšolska vzgoja, gibalna/športna dejavnost

PLES V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

Avtorica: Karmen Kotnik

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2013

Število strani: 53

Število slik: 15

Število tabel: 4

Število virov: 17

Število prilog: 1

IZVLEČEK

Namen diplomskega dela je bil ugotoviti, kaj je staršem najpomembneje pri udejstvovanju njihovega otroka, kaj je otrokom najbolj všeč ter kakšna glasba jih pritegne. Ugotoviti smo tudi hoteli, ali so starševska pričakovanja v nasprotju s pričakovanji otrok.

Diplomsko delo je sestavljeno iz dveh delov. V prvem delu je s teoretičnega vidika opisan ples v predšolskem obdobju, gibalni razvoj otrok, kakšni so vplivi na otroka, kakšen mora biti plesni pedagog ter kako je glasba povezana s plesom.

V drugem (empiričnem) delu pa je predstavljena podrobna analiza anketnih vprašalnikov na temo otrok in ples. Kaj je staršem pomembno pri plesnem udejstvovanju in kaj je na plesnih vajah otrokom najbolj všeč.

Anketirali smo 75 otrok in njihovih staršev.

Rezultate smo obdelali s programom SPSS 17.0 (Statistical Package for the social Science).

Ugotovili smo, da je staršem in hkrati tudi otrokom najpomembneje, da se otrok zabava, zato so starševska pričakovanja podobna otrokovim.

Diplomsko delo je kot informativno gradivo za vse starše in plesne pedagoge, saj bodo v njem našli koristne informacije o nekaterih vplivih plesa na naše najmlajše.

Key words: dance, sport, kids, preschool education, physical/sporting activity

DANCING IN THE PRESCHOOL PERIOD

Author: Karmen Kotnik

University of Ljubljana, Faculty of Sport, 2013

Number of pages: 53

Number of pictures: 15

Number of charts: 4

Number of sources: 17

Number of annexes: 1

ABSTRACT

The aim of this diploma was to find out what is most important to parents at their child's participation at dance, what children like the most and what music they are attracted to. Among other things, we also wanted to determine whether parent's expectations are in contrary to the expectations of the children.

The diploma consists of two parts. In the first part, we described dance in the pre-school from the theoretical aspect, motor development of a child, effects on a child, how a dance teacher should be like and how music is associated with dance.

In the second (empirical) part, we presented a detailed analysis of the questionnaires about children and dance; what is important to parents at dance participation and what children like the most at dance rehearsals.

We interviewed 75 children and their parents.

The results were analysed with the program SPSS 17.0 (Statistical Package for the social Science).

We found out that parents and also children think the most important thing is to have fun, therefore parent's and children's expectations are similar.

The diploma could be like an informational material for parents and dance teachers, since they will find useful information about some of the effects of dance on our children.

KAZALO

1	UVOD	8
1.1	PLES	10
1.2	PLES V PREDŠOLSKEM OBDOBJU	11
1.3	OTROK IN PLESNO UDEJSTVOVANJE	13
1.3.1	Vpliv družine	13
1.3.2	Vpliv okolja/vrtec	13
1.4	GIBALNI RAZVOJ PREDŠOLSKIH OTROK	14
1.5	VPLIV PLESA NA OTROKOV RAZVOJ	15
1.5.1	Čustveni razvoj	15
1.5.2	Socialni razvoj	16
1.6	VPLIV GIBALNE oz. ŠPORTNE DEJAVNOSTI NA ZDRAVJE OTROKA	16
1.7	VPLIV STAROSTNO HETEROGENIH SKUPIN NA OTROKOV RAZVOJ	17
1.8	GIBANJE IN GLASBA	18
1.9	PLESNI PEDAGOG	19
1.10	PLESNA ŠOLA JAY DANCE STUDIO	20
1.11	CILJI	21
2	METODE DELA	22
2.1	PREIZKUŠANCI	22
2.2	PRIPOMOČKI	22
2.3	POSTOPEK	22
3	REZULTATI	23
4	RAZPRAVA	40
5	SKLEP	45
6	LITERATURA	46
7	PRILOGA	48

1 UVOD

Ples je edini šport, s katerim se ukvarjamo celo življenje. Plesati začnemo že v zgodnjem otroštvu. Čim otrok zasliši glasbo, že veselo poskakuje in s telesom izraža svoja čustva. Nekateri otroci imajo radi glasbo, spet drugi šport, tretji igro, vsi pa imajo radi ples. Plešemo tudi takrat, ko postanemo najstniki. Takrat je ples še posebej zanimiv za mlade, ki s plesom pristopijo do nežnejšega spola in tako neverbalno začnejo komunikacijo, kar je veliko lažje.

Ples je tista umetnostna zvrst, pri kateri lahko otroci v največji meri sodelujejo z lastno aktivnostjo in ustvarjalnostjo kot posamezniki in v skupini. Hkrati si otroci prek plesa pridobijo možnosti telesnega izražanja, ki je enako pomembno kot besedno izražanje, poleg tega je pomemben spodbujevalec doživljanja in razmišljanja vsakega človeka (Kovač idr., 2011).

Ples je bil od nekdanj del družabnega življenja, ki ga je moral vsakdo usvojiti že v rosno mladih letih. Današnji otrok, ki je pravzaprav odrezan od nekdanjih korenin in prvobitnega delovanja, bi moral imeti pravico, da pridobi svojo izgubljeno vitalno življenjsko energijo, ki mu bo dovoljevala normalen razvoj (Kovač idr., 2011).

Če smo se kdaj v življenju prepustili igrivosti, se osvobodili spon in zavor »odraslosti«, smo to lahko izkusili. Vleče nas nazaj, da bi to doživeli znova. Otroci so v gibanju spontani, sproščeni, igrivi, iskreni, neposredni, naravni ... to osrečuje. Profesionalno in strokovno delo s predšolskimi in z mlajšimi šolskimi otroki prav gotovo zahteva drugačen pristop kot s šolsko mladino (Kralj, 2011).

Predšolski otroci so, glede na različne dejavnosti, ravno gibalno najbolj aktivni in za večino otrok v tem obdobju je najbolj primerno izzivati ustvarjalnost. S plesom zadovoljujemo primarno potrebo po gibanju. V enaki meri razvijamo tako fizične kot psihične in tudi socialne sposobnosti. Otroci so v gibalnem izražanju svobodnejši. Svoje duševno počutje mnogo bolj kot odrasli izražajo s telesnim stanjem. V gibalnem izražanju lahko zaznamo specifične težave v razvoju otroka in mu pomagamo. Ples pozitivno učinkuje na izboljšanje stika z okolico in s samim seboj, izboljšuje sposobnosti samoizražanja. Ples je hkrati vzgoja za zdrav način življenja, ki nam še kako koristi kasneje, v obdobju odraščanja (Kralj, 2011).

V diplomskem delu smo obravnavali področje ukvarjanja otrok s plesom z vidika starša in otroka. Vsebinsko smo jo razdelili na več poglavij, v katerih smo predelali različne vidike ukvarjanja predšolskih otrok s plesom. V **prvem** delu smo definirali kaj je ples in kako ples vpliva na celostni razvoj otrok. Ugotovili smo, zakaj je ples pomemben v otroških letih in na kaj vpliva. Povezali smo predšolske otroke in ples. Kako se otrok začne zavedati lastnega telesa, kako lahko mnogo bolj kot odrasli izraža svoja čustva in kako pomembno je, da mu tako starši kot plesni pedagogi znanje podajamo preko

igre iz čistih osnov (ploskanje in hopsanje), ter da ga spodbujamo pri vseh kretnjah in umetninah, ki jih ustvari sam.

V **drugem** delu smo poudarili gibalni razvoj predšolskih otrok.

Ker je glasba tista, ki gre v korak s plesom, smo v **nadaljevanju** opisali vpliv glasbe na otroka. Kakšno glasbo moramo podati otroku v določeni starosti in kdaj otrok začne čutiti glasbo.

Sekundarna vzgoja je prav tako pomembna, zato smo se v **naslednjem** delu ukvarjali s plesnimi pedagogi. Ko pišemo plesni pedagog, imamo v mislih osebo katerega koli spola, ki se ukvarja s preučevanjem otrok. Opisali smo način dobrega dela plesnih pedagogov, opozorili, na kaj morajo biti pozorni in k čemu morajo stremeti. Opisali smo tudi avtoriteto, ki jo plesni pedagog mora imeti in njegovo karizmo. Dotaknili pa smo se tudi odnosa plesnega pedagoga s starši.

Sledi **empirični** del, v katerem smo izvedli dve raziskavi. Raziskavo na podlagi vprašalnikov, ki smo jih razdelili med starše. Starši so del rešili sami, drugi del anketnega vprašalnika pa s svojimi otroki. Raziskali smo, zakaj so se starši odločili za vpis otroka v plesno dejavnost, kaj jim je pomembno pri plesnem udejstvovanju njihovega otroka, kaj starši pričakujejo od plesne ustanove in katere stvari so staršem pomembne. Kaj jim je pomembno pri plesnem pedagogu ter kaj menijo o skupni vadbi oz. individualizaciji otrok. Otroci pa so svojim staršem odgovorili na vprašanja, kako se počutijo v plesni ustanovi, kaj jim je všeč in kaj jim ni všeč ter kakšno glasbo najraje poslušajo.

V **sklepem** delu smo povzeli ugotovitve iz teoretičnega in empiričnega dela. Preverili smo predvidevanja.

Kot zadnje smo navedli uporabljeno **literaturo** in **priloge**, ki smo jih uporabili v raziskovalnem delu.

Ples predšolskim otrokom ne predstavlja le sprostitev, temveč tudi podlago za kasnejše ukvarjanje z dejavnostjo, zato moramo biti pri malčkih zelo pozorni na vse dejavnike, ki jih lahko odvrnejo od katere koli športne aktivnosti.

Veliko je tudi staršev, ki nepravilno ocenijo otrokov talent in od njega pričakujejo preveč, pozabijo pa na njegove želje.

Diplomsko delo je kot informativno gradivo za vse starše in plesne pedagoge, saj bodo v njem našli koristne informacije o nekaterih vplivih plesa na najmlajše.

1.1 PLES

Ples je izražanje s telesom – energija, zadovoljstvo in harmonija. Je že tisočletja del človekove kulture. Ples je poseben izraz človekove zavesti, potreba duha in spoznanj, čustev in hotenj. Kot tak predstavlja eno izmed oblik družbene zavesti – umetnosti (Zagorc, 2000).

Lahko bi rekli, da je dejavnost, ki je primerna oblika rekreacije za vsako življenjsko obdobje – za otroke od tretjega leta pa za ljudi do poznih osemdesetih let. Predvsem za otroke ples predstavlja prijetno rekreacijo ob glasbi, pri čemer sprostijo odvečno energijo.

Ples je dobra podlaga za vse športe, saj z njim razvijajo koordinacijo, kontrolo telesa in disciplino. Plesalci zato niso uspešni le na plesnem področju, temveč tudi na drugih športnih, glasbenih in umetnostnih področjih.

Kamorkoli in kdajkoli pogledamo, vidimo ples. Ples je odsev žive govorice človeka in njegovega bivanja. Skozi gibanje, pesem in glasbo človek izraža svoja občutja, kot so žalost, veselje, bolečina in strast, hrepenenje ter tudi erotičnost. Ples obstaja od vekomaj in za vedno, kakor tudi umetnost in igre. Države, kulture in civilizacije propadajo, ples pa ostaja in se seli s kontinenta na kontinent ter osvaja nove kulture in civilizacije (Zagorc, 2001).

Po nekaterih definicijah je ples obravnavan kot šport, s katerim se ukvarjamo praktično celo življenje. Kot otroci se s plesom srečamo v rajanju, kot mladostniki v približevanju in spoznavanju z nasprotnim spolom, kot zreli ljudje in starostniki pa v umetnosti in družabnosti. V plesu se starostne meje zabrišejo, začutimo svobodo, prisotnost strahu pa se porazgubi. Če gledamo ples šestletnika in šestdesetletnika, lahko opazimo veliko podobnosti v notranjem izžarevanju ter veselju. Pojavnih oblik plesa je neskončno. Nekateri plesi so stari tisočletja, nekateri stoletja, drugi pa so se pravkar rodili (Zagorc, 2001).

Ples je človeka v življenju vedno spremljal, naj bo to ob praznovanjih, ob slovesnostih in svečanostih, v nekaterih kulturah tudi ob žalovanju, večinoma pa ob veselih dogodkih. Lahko rečemo, da ples prinaša nekakšen občutek svobode, razvedrilo, zavedanje notranjega bogastva in čustev ter seveda tudi lepoto in radost. Oblike plesa so se sicer menjavale glede na čas in okolje, vendar se je zmeraj ohranjal občutek za družabnost, v kateri so ljudje doživljali občutek evforije, ki jo izzove plesni ritem (Zagorc, 2001).

»Ko se stara naš duh, ko ne sanjamo več, ko se ne igramo, ko ne "živimo več", ko smo vpeti v sivino vsakdana in ko se ne razveselimo več svojega giba – ko tako rekoč

“nehamo plesati”, življenje izgubi svojo iskrivost, navdih, včasih tudi smisel ...« (Zagorc, 2001).

V knjigi Ples — družabnost, šport in umetnost je M. Zagorc (2001) zapisala, da v ljudeh živi prirojena potreba po ritmičnem gibanju in po izživetju viškov svoje energije. Kako močna je ta potreba, vidimo že pri otroku, saj je le-ta ves čas vpet v “igro svojega gibanja”. Otroci se med igro neprestano premikajo, plezajo, se zvijajo, vstajajo, padajo, ploskajo, brcajo, manipulirajo z okoljem ... Otrok dostikrat izmenoma enakomerno poskakuje ali enakomerno teka od predmeta do predmeta. Njegova največja slast je ravno v ritmičnem gibanju telesa, v vrtenju, guganju, pozibavanju, vse to mu prinaša veliko zadovoljstvo (Zagorc, 2001).

Ples je prav tako kot glasba svetovni jezik. Človeška govorica, ki je omejena na število besed, je v plesu zdaleč presežena. Posebno govorico, s katero človek sporoča svoja čustva, misli, zaznavanja, doživetja, občutenja, razumevanja, nagnjenja in hrepenenja, predstavlja neskončno število gibov, kretenj, telesnih drž in položajev, mimičnih gest obraza in izrazov oči. Ples tako ni le odraz telesnega odzivanja, temveč je tudi odraz človekovega duševnega in duhovnega sveta. Na svetu ni toliko besed, ki bi človekovo počutje tako opisale, kot to lahko naredi telesna izraznost (Zagorc, 2006).

Gibanje je za človeka prav tako pomembno kot dihanje. Še posebej otroci imajo prirojeno potrebo po gibanju in če želimo, da se bodo pravilno razvijali, jim moramo omogočiti, da bodo to potrebo nekako zadovoljili. Otroci se morajo dovolj intenzivno in pogosto gibati, kar jim omogočajo različne športne dejavnosti, ples pa ima v otrokovem svetu pri tem še nekaj drugih pomenov (Zagorc, 2006).

F. Pediček uvaja izraz “biološko ugodje”, ki se pojavlja v človeku ob ritmičnem gibanju telesa, ob katerem se človek globlje zave svojega obstoja. S plesom se lahko posnema in navzven izraža utripanje vsake celice, ritem vseh osnovnih bioloških procesov, ki potekajo po enakomernem vzorcu napetosti in sprostitve (Zagorc, 2006).

Ples prav tako veliko prispeva k zadovoljstvu, samozavedanju in občutju uspeha, saj vpliva na vedenje, odnos do drugih in oblikovanje stališč, ter vpliva na samozadovoljstvo. Pomembno vlogo pa ima tudi pri razvijanju socialnih stikov z drugimi vrstniki, saj spodbuja prilagodljivost, skupinsko reševanje problemov, sodelovanje, upoštevanje pravil ter vzdrževanje pozornosti (Zagorc, 2006).

1.2 PLES V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

Nekateri uživajo v igri, drugi v glasbi, tretji v športu, prav vsi pa v plesu. Otroci imajo namreč naravno težnjo k plesanju. Ples je poleg sreče, ki jo prinaša, pomemben tudi za otrokov razvoj. Pomaga izoblikovati koordinacijo telesa, posameznikova čustva in mišljenje. Otroci skozi ples pridobijo samozavest, razvijejo zavest o pripadnosti, se

naučijo drugačnega načina izražanja in spoznajo nove prijatelje. Ples omogoča, da otroci postanejo bolj zavedajoči se samega sebe in sveta okoli njih. Znano je tudi, da otroci, ki se ukvarjajo s plesom, v prihodnosti dosegajo boljše učne rezultate kot ostali vrstniki.

Sprva so sporočila lastnega telesa tudi ves otrokov notranji svet, saj prvo doživetje sebe razvija prek občutenja lastnega telesa. Prav pri plesni aktivnosti deluje telo kot sprejemnik, izvajalec in posredovalec, ko sprejema ritmične, kinestetične in socialne dražljaje, ter se tudi odziva nanje. Otrok se pri plesnem gibanju začne zavedati lastnega telesa, gibanja, časa in prostora ter različnih možnosti za izrabo odvečne energije (Zagorc, 2006).

Otrok mnogo bolj kot odrasli izraža duševno počutje s telesnim stanjem, saj še nima razvitega občutka sramu ali neprijetnosti. Gibanje in čustvovanje imata veliko skupnega, saj se vsa čustva kažejo v govorici telesa, zato pa lahko otroci in mladostniki v plesu najdejo osvoboditev vseh svojih čustev in občutij, ki bi jih s pomočjo besed sicer težje izrazili (Zagorc, 2006).

Večina otrok ima prirojen občutek za ritem, obstajajo pa tudi takšni, ki tega občutka nimajo. Občutek za ritem je sposobnost zaznavanja in razumevanja časovnih razmerij v glasbi, govoru in gibanju. Stopnja razvitosti teh sposobnosti je v veliki meri odvisna od vzgoje in okolja, v katerem živimo (Zagorc, 2006).

V otrokovem razvoju pride čas, med 3. in 6. letom, ko v procesu učenja posebej poudarjamo, kako slišati ritem in temu prilagoditi gibanje. Navadno prilagajamo gibanje ob spremljavi, kot je ploskanje, petje, udarjanje ob tla, ob glasbenih posnetkih... Eni otroci se tega naučijo prej, spet drugi potrebujejo malce več časa. Ni pa priporočljivo nenehno ponavljanje, saj v otroku lahko ustvarja le večjo napetost, ampak iskanje ritmičnega odzivanja s pomočjo svobodnega, nadzorovanega in vodenega gibanja (Zagorc, 2006).

Velikokrat si pri motiviranosti otrok pomagamo z različnimi igrami, saj igre pri otroku vzbujajo veselje in proces učenja poteka bolj sproščeno. Mnogi otroci nočejo plesati sami, pač pa z vrstniki ali odraslimi, od katerih posnamejo gibe odraslih ter si tako ustvarijo svoj gibalni zaklad. Med odraščanjem pa spoznavajo tudi svoj zaklad ter začnejo sami ustvarjati nove ideje in gibe (Zagorc, 2006).

Pomembno je, da spremljamo gibanje ob neki spremljavi, pa naj bo to ploskanje, udarjanje ob tla, tleskanje s prst, valovanje z rokam... z vsem tem želimo povečati sposobnost otrokove koncentracije, sposobnost reagiranja organizma na določene gibe, povečati obseg gibanja, spodbujati voljo, povečati zaznavanje ugodja ob gibanju in povečati občutek harmonije med razumom in čustvi. Gre za obvladovanje časa, prostora in gibanja, hkrati pa za oblikovanje telesa ter pridobivanje občutka za estetiko (Zagorc, 2006).

1.3 OTROK IN PLESNO UDEJSTVOVANJE

Otrok se sam po sebi ne more odločiti, da se bo plesno udeležoval. Četudi že sam izrazi željo po plesu, je to verjetno posledica nekega vpliva.

1.3.1 Vpliv družine

Starši imajo ključno vlogo, da otroku že v mladosti ustvarijo pozitiven odnos do gibalnih dejavnosti. S svojim načinom življenja, z vzgojo, s pričakovanji, s karakterjem in stopnjo podpore pomembno vplivajo na potek otrokovega plesnega razvoja.

Če je okolje, v katerem otrok odrašča, pozitivno naravnano v prid športa in telesne aktivnosti oz. v našem primeru v prid plesa, potem je otrok na dobri poti, da si ustvari pozitivne vzorce, ki bodo kasneje vplivali na njegov razvoj in življenje (Tušak, Tušak in Tušak, 2003).

Tušak (2003) pravi, da je družina prva družbena skupina, v kateri otroci pridobivajo prve izkušnje z drugimi ljudmi. Hkrati pa je tudi živa, spreminjajoča družbena skupina, na katero vplivajo številni dejavniki. Med te štejemo socialne, kulturne, politične, geografske, demografske, ekonomske in gospodarske dejavnosti. Družina se na vse te spremembe lahko odziva, lahko jih pa tudi sama sproži. Zaradi tega ima družina največji vpliv na otroka. Skrb staršev za otroka sproži pri otrocih odziv. Zato jim starši postanejo model, po katerem se bodo zgledovali. Zaradi velike vloge družine pri razvoju posameznika lahko mirno zapišemo, da ima komaj rojeni otrok veliko večje možnosti, da poseže po športu kot obliki življenja, če mu mladi starši v novo nastali družinski skupnosti predstavljajo ustrezen model športnega delovanja.

Spodbudno družinsko okolje torej pozitivno vpliva na oblikovanje otrokove osebnosti in vrednot. Otrok prevzema navade, stališča in vrednote svojih staršev, zato je ukvarjanje s športom znotraj družine temelj za otrokovo nadaljnjo gibalno dejavnost in sprejemanje športa kot vrednote (Videmšek, 2003).

1.3.2 Vpliv okolja/vrtec

Na razvoj otroka ima poleg staršev in družine velik vpliv tudi okolje. V njem otroci pridobijo izkušnje, interese in si izoblikujejo želje.

Predšolsko obdobje je temelj gibalnega razvoja, saj je otrokov organizem takrat najbolj izpostavljen vplivom okolja. Gibalne dejavnosti v predšolskem obdobju so ključnega pomena za otrokov gibalni in funkcionalni razvoj, vplivajo pa tudi na otrokove spoznavne, socialne ter čustvene sposobnosti in lastnosti (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Če otrok obiskuje vrtec, v večini primerov tam preživi večji del dneva. Zato ima vrtec še posebno močen vpliv na posameznika. Nanj vplivajo vrstniki, vsak s svojimi izkušnjami, program vrtca in vzgojitelji.

Vrtec mora otrokom vsakodnevno omogočati in jih spodbujati, da z različnimi dejavnostmi v prostoru in na prostem spoznajo in razvijejo gibalne sposobnosti ter usvojijo nekatere gibalne koncepte (Bahovec, 2007).

V vrtcu se otroci navadno prvič spoznajo s športno vzgojo v organizirani obliki, ki lahko zelo vpliva na otrokov interes pri vključevanju v različne športne aktivnosti tudi izven vrtca.

1.4 GIBALNI RAZVOJ PREDŠOLSKIH OTROK

Gibalna dejavnost oziroma gibanje je eno najpomembnejših področij v otrokovem razvoju. Z gibalno aktivnostjo pridobivamo različne informacije, nabiramo nove izkušnje ter razvijamo gibalne in funkcionalne sposobnosti. Gibalni programi, osvojeni v predšolskem obdobju, ostanejo trajno zapisani v gibalnem spominu otroka. Otrok preko gibanja zaznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj telo zmore, doživlja veselje in ponos ob razvijajočih se sposobnostih in spretnostih ter gradi zaupanje vase. Gibanje kot ena izmed primarnih otrokovih potreb daje otroku tudi občutek ugodja, veselja, varnosti in dobrega počutja. Otroci raziskujejo, spoznavajo ter dojemajo svet okrog sebe preko gibanja. Otrok z gibanjem razvija tudi občutek za ritem in hitrost.

Ločimo dve vrsti motorike. To sta groba in fina motorika. H grobi motoriki štejemo pokončno hojo, tek, sposobnost skakanja, hojo po stopnicah, vožnjo s kolesom, kotalkanje in drsanje. Otrok ima od dveh do štirih let še težave s koordinacijo telesnih gibov. K fini motoriki pa prištevamo ročne spretnosti, za katere je potrebna vaja.

Motorika predšolskega otroka ima danes ključni položaj znotraj otrokovega osebne razvoja. Pojmujemo jo celostno kot integrativni del kognitivnega in čustvenega področja (Kremžar, 1985).

Gibalni razvoj poteka vse življenje, intenzivnost pa je različna.

Predšolski otroci spadajo v temeljno (fundamentalno) gibalno fazo (od 2 do 7 let), ki je sestavljena iz treh stopenj. V tej fazi si otroci pridobivajo spretnost gibanja po prostoru z različnimi gibalnimi vzorci, sposobnost vzdrževanja ravnotežja v različnih položajih ter ravnanja z objekti. Gibanje postaja vedno bolj prilagojeno, čeprav še ne povsem učinkovito. V tej fazi so otroci aktivni raziskovalci svojih gibalnih zmožnosti, zato ne smemo spregledati, da poleg zorenja pomembno vpliva na razvoj temeljnih gibanj tudi okolje — ustrezne razmere, spodbude, učenje. Temeljna gibanja so tista, ki jih vsebuje vsaka človekova dejavnost. Sestavljene kombinacije gibanj v športih se razvijejo iz temeljnih gibanj. Visoko izdelane oblike temeljnih gibanj, ki se razvijajo in kombinirajo

med seboj na višji ravni delovanja, predstavljajo sestavljene kombinacije gibanj v športih (Cemič, 1997). Po Cemičevi se temeljna faza deli na tri stopnje:

- **ZAČETNA STOPNJA** (od 2 do 3 let)

Začetno stopnjo temeljne gibalne faze opredeljujejo prvi poskusi otrok k cilju usmerjene temeljne gibalne aktivnosti. Ta gibanja kažejo na slabo prostorsko in časovno integracijo. Za izvajanje giba na tej stopnji so značilni skromen ritem, slaba koordinacija, pretirano ali omejeno gibanje telesa ter pomanjkljivo zaporedje gibov.

- **OSNOVNA STOPNJA** (od 4 do 5 let)

Za to stopnjo je značilno, da so gibanja že bolj koordinirana (prostorski in časovni elementi), vendar še vedno pretirana ali omejena, čeprav manj kot na prejšnji stopnji. Če otroci živijo v okolju, kjer nimajo možnosti za vadbo, se lahko zgodi, da nekaterih gibalnih vzorcev ne morejo razviti prek osnovne stopnje in na njej ostanejo vse življenje.

- **ZRELA STOPNJA** (od 6 do 7 let)

Zanjo so značilne večja usklajenost, učinkovitost in kontrola pri izvajanju gibalnih nalog. Nekateri otroci dosežejo to stopnjo razvoja z zorenjem in le minimalnimi spodbudami iz okolja, drugi pa se ne razvijejo do zrele stopnje, če nimajo ustreznih priložnosti, niso deležni spodbud oz. učenja. Otrokom, ki ne dosežejo zrele stopnje temeljne faze, je naslednja faza razvoja onemogočena.

1.5 VPLIV PLESA NA OTROKOV RAZVOJ

1.5.1 Čustveni razvoj

Na otrokov čustveni razvoj vplivajo različni dejavniki. Otrok je sposoben izražati čustva že od rojstva naprej, doživlja in izraža jih kot jezo, veselje, strah, anksioznost, zaskrbljenost, ljubosumnost in naklonjenost. Čustva postajajo v razvoju vse bolj diferencirana, narašča pa tudi sposobnost čustvenega izražanja in obvladovanja ter prepoznavanja čustev pri drugih. Pri otrocih so prehodi med različnimi čustvenimi stanji hitri (Kavčič in Fekonja, 2004, v Videmšek in Pišot, 2007). Z odraščanjem se postopno zmanjšuje intenzivnost čustvenih odzivov in pogostost izražanja čustev.

V zgodnjem otroštvu otrok spontano izraža pozitivna in negativna čustva. Ob čustvu veselje, se smeji, sprosti in gibalno odzove. Izražanje veselja prispeva k prijetnemu vzdušju v skupini in tudi k pozitivnemu vrednotenju (Kavčič in Fekonja, 2004, v Videmšek in Pišot 2007). Velikokrat pa so prisotna tudi negativna čustva, kot so jeza, strah in zaskrbljenost. Z odraščanjem se strah postopno zmanjšuje, povečuje pa se

anksioznost in zaskrbljenost. Stalna prisotnost negativnih čustev lahko slabo vpliva na gibalni, kognitivni in socialni razvoj (Zupančič, 1994, v Videmšek in Pišot, 2007).

1.5.2 Socialni razvoj

Za socialni razvoj je značilno, da otrok po tretjem in četrtem letu vse več časa preživi s svojimi vrstniki, vse manj pa z odraslimi (Marjanovič Umek in Zupančič, 2004, v Videmšek in Pišot, 2007).

Vključevanje otrok v skupine je odvisno od socialnih spretnosti komuniciranja in navezovanja stikov. Fantovske skupine so številčnejše in bolj odprte do drugih, dekliške pa manjše in zaupnejše (Durkin, 1995, v Videmšek in Pišot, 2007).

Otrok lahko razvija socialne kompetence in samopodobo v različnih gibalnih igrah, kjer med sabo komunicirajo, si pomagajo in sodelujejo z drugimi. Tako je tudi pri plesu, kjer se razvijata otrokova samopodoba in samospoštovanje (Videmšek in Pišot, 2007).

V predšolskem obdobju so posamezna področja otrokovega razvoja med seboj tesno povezana, v socialnem razvoju praviloma hitreje napredujejo tisti otroci, ki so naprednejši tudi na gibalnem, intelektualnem in čustvenem področju (Videmšek in Pišot, 2007).

1.6 VPLIV GIBALNE oz. ŠPORTNE DEJAVNOSTI NA ZDRAVJE OTROKA

Otroci so zaradi premajhne gibalne dejavnosti oziroma vse bolj sedečega življenjskega sloga izpostavljeni številnim dejavnikom tveganja za pojav različnih bolezni. Ena najpomembnejših življenjskih dejavnosti, ki omogoča zmanjšanje takšnega tveganja, je redna gibalna dejavnost. V primerjavi z drugimi je najlažje sprejemljiva in hkrati najbolj prijetna. Ker se tvegano vedenje, ki lahko ima negativne posledice na zdravje, pojavlja že v otroštvu in se nadaljuje v poznejših življenjskih obdobjih, je potrebno pravočasno ukrepati (Malina, Bouchard, Bar-Or, 2004, v Šimunič 2008). Pomembno je, da otroci osvojijo takšne vedenjske vzorce, ki temeljijo na redni gibalni dejavnosti, kar bo imelo dolgoročni in pozitivni vpliv na kakovost življenja (Šimunič, 2008).

Znano je, da aktivni otrok postane aktivni odrasli. Zato je smiselno že od malega otroka spodbujati in usmerjati v različne športe, da si čim prej najde takega, ki mu bo v veselje in s katerim se bo želel ukvarjati. Športna dejavnost bo vplivala na zdravje in razvoj v otroštvu, pozitivne posledice ob rednem ukvarjanju s športom pa bodo vidne vse življenje predvsem tako, da se bo zmanjšalo tveganje za nastanek bolezenskih stanj, kroničnih obolenj in za umrljivost (Šrot, 2011).

Aktivni življenjski slog je pomemben predvsem pri otrocih, saj preprečuje telesno težo in debelost, omogoča oblikovanje močnejših kosti, zdravih sklepov in učinkovitega delovanja srca. Pomemben je tudi pri vzdrževanju in krepitvi duševnega zdravja, pozitivne energije in samopodobe, ter ohranjanje zdravega življenjskega sloga. Ena najpogostejših boleznih otrok danes pa je debelost (Videmšek in Pišot, 2007).

1.7 VPLIV STAROSTNO HETEROGENIH SKUPIN NA OTROKOV RAZVOJ

Otrok je takoj po rojstvu popolnoma odvisen od svojih staršev, zato imajo ti nanj velik vpliv. Ko otrok odrasča, se vedno manj družijo s starši, saj več časa preživi v družbi drugih otrok. Otroci zato pomembnih izkušenj ne pridobijo samo s starši, temveč tudi z otroki, ki so starejši ali mlajši od njih.

Zaradi poudarjanja pomena druženja z vrstniki in starostne delitve otrok v šolskem in predšolskem obdobju, pogosto pozabljamo na heterogene skupine. Idejo o starostno heterogenih skupinah je že v začetku 19. stoletja v vrtce uvajala Maria Montessori. Starostno heterogene skupine so v vrtcih razdeljene tako, da je razlika med otroki večja od enega leta, saj se otroci v prisotnosti starejših in mlajših otrok, od katerih se razlikujejo po sposobnostih in znanju, drug od drugega lahko naučijo več, kot otroci, ki so istih sposobnosti in znanj ter stari enako let. Vsak otrok pa mora v skupini imeti tudi enako stare vrstnike za pridobivanje izkušenj, ki jih ne more dobiti pri druženju s starejšimi ali mlajšimi otroki (Zorec, 2003).

Zato imamo tudi v naši plesni šoli otroke razdeljene v heterogene skupine, torej od 3 do 6 let, saj opažamo, da so otroci bolj dovtetni za nova gibanja in nove plesne.

Starostno heterogene skupine ugodno vplivajo na socialni in čustveni razvoj otrok, saj je več socialnih stikov med otroki, več pozitivnega izražanja čustev in domišljije, manj tekmovalnosti in manj agresivnosti. Otroci tudi bolj sodelujejo med sabo, si pomagajo in delijo stvari. Mlajši otroci bolj komunicirajo s starejšimi, slednji pa se naučijo prevzemati odgovornost za svoja dejanja.

Takšne skupine dobro vplivajo tudi na miselni razvoj otrok, saj druženje otrok različnih starosti ugodno vpliva na razvoj govora, lažje se učijo novih stvari, saj si pomagajo med sabo, mlajši pa se učijo od starejših zapletene in zrele oblike iger, ki se jih ne bi v skupini otrok enake starosti.

Raziskave so pokazale tudi terapevtski učinek starostno heterogenih skupin otrok, ko gre za otroke na nižji stopnji razvoja ali otroke, ki imajo težave pri socializaciji, saj takšni otroci lažje vzpostavijo prijateljske stike in posnemajo starejše otroke (Zorec, 2003).

1.8 GIBANJE IN GLASBA

Z glasbo se otrok srečuje že v maternici, se nanjo odziva in lahko bi rekli, da je to njegov prvi ples. Od vseh čutov se prvi razvije sluh in to že v maternici. Zvok in z njim glasba vplivata na počutje otroka, saj imata izredno terapevtsko moč. Pomembno pa je, kakšno glasbo ponudimo otroku. Katja Virant Iršič je na predavanju na temo otrok in glasba izpostavila, naj bo glasba v otroštvu preprosta (otroške, ljudske pesmi) - iz narave, okolja in stvari, ki so otrokom blizu. Na trgu je pestra izbira glasbenih popevk in modernih ritmov, toda pri izbiri glasbe moramo biti previdni, saj v tem obdobju otrok glasbo posluša, se igra glasbene igre, igra na improvizirane inštrumente in poje. Pri vsem tem pa je pomembno, da jih spodbujamo in ne kritiziramo (Virant Iršič, 2004)

Tušak (2009) piše: »Glasba je dandanes nepogrešljiv del vsakdana, saj jo slišimo doma, v službi, v avtu in vrtcu, celo v porodni sobi, ko se malček šele pripravlja na veličasten prihod v Svet. Glasba pomirja in mamice navdaja z upanjem in energijo, da lahko svojo težko nalogo tudi uspešno opravijo. Glasba malčke že navsezgodaj spodbuja k plesu. Že med nosečnostjo se plod odziva na glasbo, lahko bi rekli, da je to njegov prvi ples« (Tušak, 2009).

Glasba že od nekdaj na nas deluje kot zdravilo, ne le da izboljša počutje, temveč ima tudi terapevtski pomen. Pomaga pri porodu, pomembna je pri reševanju logopedskih težav, pozitivno vpliva na umske in telesne sposobnosti, uči otroka ritma, glasnosti in tišine, melodije in drugih glasbenih zakonitosti. Ukvarjanje z glasbo je torej poleg spodbudnega in duhovno bogatega okolja izjemno pomembno za otrokov nadaljnji razvoj (Virant Iršič, 2004).

Borota je v knjigi Šport za najmlajše (Videmšek in Pišot, 2007) opisala povezanost med glasbo in gibom. To povezanost najprej opazimo v otrokovih gibalnih reakcijah na glasbo, ki se ob koncu prvega leta oblikujejo v tri gibalne vzorce. Gibalni vzorci so nihanje levo-desno, vrtenje v krogu oz. okoli svoje osi in klecanje v kolenih. Šele kasneje otrok začne plesati tako, da izraža doživetja ob glasbi, spremlja glasbeni potek, je pozoren na besedilo v pesmi, z gibom pa tudi vizualizira glasbene predstave o elementih glasbe, kot so npr. krajši, daljši, višji ali nižji toni. Razloči tudi plesanje ob hitrem ali počasnem ritmu.

Naše telo je glasbeni inštrument. Ob tem lahko v skupino lastnih glasbil uvrščamo roke, noge in tudi govorila. Z lastnimi glasbili usvajamo osnovno tehniko igranja in gibalne vzorce. Otroci zelo radi z rokami tolčejo po mizi, stolih... Če otroku damo v roke še palici, že na nek način igra bobne. Otrokom je v veliko veselje, če se jim pri tem tudi pridružimo in stopimo z njimi v glasbeno komunikacijo, tako da gib posnemamo in ob enakomernem izvajanju tudi zraven zapojemo ali zapešemo. Otrok bo tako začutil, da je nekaj ustvaril dobro in zato se bo v nadaljnje lažje umetnostno izražal. Seveda pa morajo biti starši pri vsem tem strpni, saj je gibanje otrok pogosto

povezano tudi s hrupom. To ni nič narobe, dokler kričanje ne postane spremljevalna zvočna kulisa za glasbeno izvajanje. Če načrtujemo petje ali igranje, poskušamo gibanje malce omejiti in upoštevati smiselnost povezovanja (Videmšek in Pišot, 2007).

1.9 PLESNI PEDAGOG

Plesni pedagog lahko otroka navduši ali odvrne od plesne dejavnosti. Dober pedagog bo otroka spodbujal na njegovih močnih točkah ter mu postavljaj realne cilje na šibkih področjih. S tem bo otrok pridobil zaupanje v lastne sposobnosti, občutek lastne vrednosti ter samospoštovanje.

Dober pedagog mora biti tudi terapevt. Imeti mora dobro razvite sposobnosti poslušanja, znati obdržati zaupne stvari, se otroku približati, ga potolažiti, z njim sočustvovati in s tem pokazati, da spoštuje otrokovo osebnost. Tako bo otrok pridobil občutek varnosti, pripadnosti in povezanosti.

V vlogi pedagoga mora učitelj izbrati vsebine, ki bodo otroka pritegnile ter jih predstaviti na zanimiv in zabaven način preko igre. Znati mora opazovati dogajanje in sprejemati nove informacije.

Plesni pedagog mora biti oseba, ki je polna optimizma, ki zna kontrolirati lastno vedenje v različnih situacijah. Mora zaupati vase in imeti polno mero potrpežljivosti. Pomembno je tudi, da je zanesljiv, vztrajen, ljubezniv, razumevajoč, komunikativen, prijazen, energičen in dinamičen. Tako otroku omogočimo, da svoje plesno znanje razvija v prijaznem, prijetnem in spodbudnem okolju.

Ob vsem naštetem je najpomembnejša in najtežja doslednost. Preko nje otroka učimo odgovornosti za njegova ravnanja. Otroku potrebuje stalni ritem, red, pravila. Na tem se gradi njegova trdna osebnost, s katero bo razvijal odnose z drugimi osebami in bo znal delovati v širšem socialnem svetu.

Kot učitelji moramo pri načrtovanju dela in pri spodbujanju otrokove ustvarjalnosti upoštevati nekatera vzgojna načela (Zagorc, 2006):

- načelo postopnosti in sistematičnosti,
- načelo življenjske in psihične bližine,
- načelo nazornosti,
- načelo ustreznosti razvojni stopnji ter
- specifična načela plesne vzgoje:
  - načelo aktivnosti,
  - načelo interesa in

- načelo individualizacije.

Upoštevajoč načela, zastavimo primerne vzgojne cilje, vsemu temu pa prilagodimo še naloge (Zagorc, 2006).

Cilji plesne vzgoje so:

- razvojni vzgojni cilji,
- gibalni vzgojni cilji,
- emocionalni vzgojni cilji,
- intelektualni vzgojni cilji,
- socialni vzgojni cilji in
- estetski vzgojni cilji.

Pri poučevanju otrok je najpomembnejši odnos do same snovi in tako tudi do otrok. Vsak učitelj ima svoj stil učenja, ki ga mora pri plesu večkrat prilagoditi, saj ples celovito vzgaja in zahteva angažiran pristop. Otroci veliko lažje dosežejo cilj, če je vzdušje sproščeno, igrivo, ustvarjalno in neformalno, saj se s tem več naučijo, ker lahko pokažejo, kar znajo. Učiteljev pristop je lahko zelo avtoritativen.

1.10 PLESNA ŠOLA JAY DANCE STUDIO

V plesni šoli Jay dance studio je okoli 300 aktivnih članov, med njimi jih 60 tekmuje tudi na državnih in svetovnih prvenstvih v okviru Plesne zveze Slovenije. Vodja plesne šole je Jernej Šerjak, ki se s plesom ukvarja že 20 let ter se lahko pohvali s številnimi dosežki, kot so večkratni državni, evropski in svetovni prvak v hip hopu in show dance-u. V veliko čast si šteje tudi sodelovanje z glasbeno divo Mariah Carey.

Vrata plesne šole Jay dance studio so odprta v Kranju, Škofji Loki, Trziču, Slovenskih Konjicah in v Slovenski Bistrici. 87 predšolskih otrok ima tečaje tudi po okoliških vrtcih.

V okviru plesne šole Jay dance studio deluje tudi plesna šola za predšolske otroke od 3 do 6 let. Otrokom te starosti pomagamo spoznavati ritem, različne zvrsti glasbe in gibanje ob njej. Koreografije so prilagojene znanju in sposobnostim posamezne skupine, otroci pa plešejo predvsem na popularno slovensko otroško glasbo.

Plesni programi potekajo celo šolsko leto v vrtcu in so razdeljeni v tri semestre po 8 vaj. Vsaka vaja poteka 45 minut. V vsakem semestru se naučijo 6 do 8 koreografij. Otroci se v šolskem letu predstavijo staršem z nastopi (božična produkcija plesne šole, nastopi na različnih prireditvah, zaključna produkcija).

V plesni šoli uči 5 učiteljev plesa. Plesni tečaji so razporejeni po plesnih zvrsteh in skupinah. Plesne zvrsti v plesni šoli so:

- hip hop,
- pop,
- breakdance,
- jazz,
- aerobika,
- standardni plesi,
- latinskoameriški plesi in
- zumba.

Skupine so razdeljene od najmlajših do najstarejših: cicibani, pionirji, mladinci in člani, ter kategorija senior.

1.11 CILJI

Glede na predmet in problem so cilji diplomskega dela naslednji:

- Ugotoviti, kaj staršem pomeni plesno udejstvovanje njihovih otrok.
- Ugotoviti, kaj je pomembno staršem pri vpisu otroka v plesno šolo.
- Ugotoviti, kaj plesno udejstvovanje pomeni otrokom samim.
- Ugotoviti, ali so starševska pričakovanja v nasprotju s pričakovanji otrok.
- Ugotoviti, kakšna glasba je bolj všeč otrokom.
- Ugotoviti, ali otrok prve plesne korake lažje začne v skupini ali individualno.

2 METODE DELA

2.1 PREIZKUŠANCI

V raziskavo smo vključili 75 naključno izbranih otrok starih od 3 do 6 let, ki obiskujejo plesno šolo Jay dance studio in njihovih staršev. Trenutno je v plesno šolo vpisanih 87, otrok starih med 3 in 6 let. Vzorec sestavlja 52 plesalk in 23 plesalcev.

2.2 PRIPOMOČKI

V raziskovalnem delu smo za pridobivanje podatkov uporabili anketni vprašalnik, sestavljen iz dveh delov. Drugi del je bil namenjen plesalcem, prvi pa njihovim staršem. Prvi del anketnega vprašalnika vsebuje 11 vprašanj, drugi pa 6.

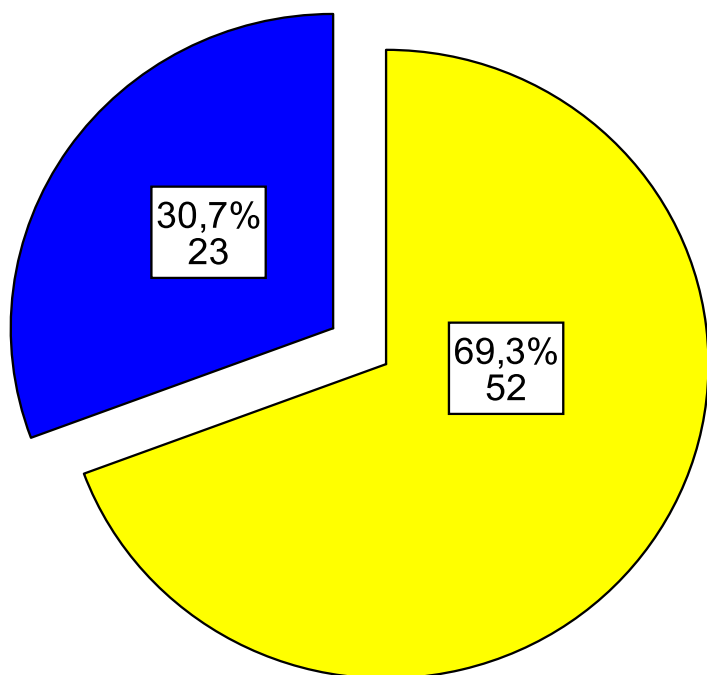
2.3 POSTOPEK

Med plesalce plesnega društva Jay dance studio med tretjim in šestim letom smo razdelili 87 anket. Vrnjenih smo dobili 75 anket. Pridobljene podatke smo nato uredili, analizirali in jih prikazali v tabeli in z grafi. Pomagali smo si s statističnim programom SPSS (statistical Package for the social Sciences), s katerim smo izračunali osnovno statistiko in frekvence za nadaljnjo raziskavo v diplomskem delu.

3 REZULTATI

Odgovori iz anket namenjenih staršem:

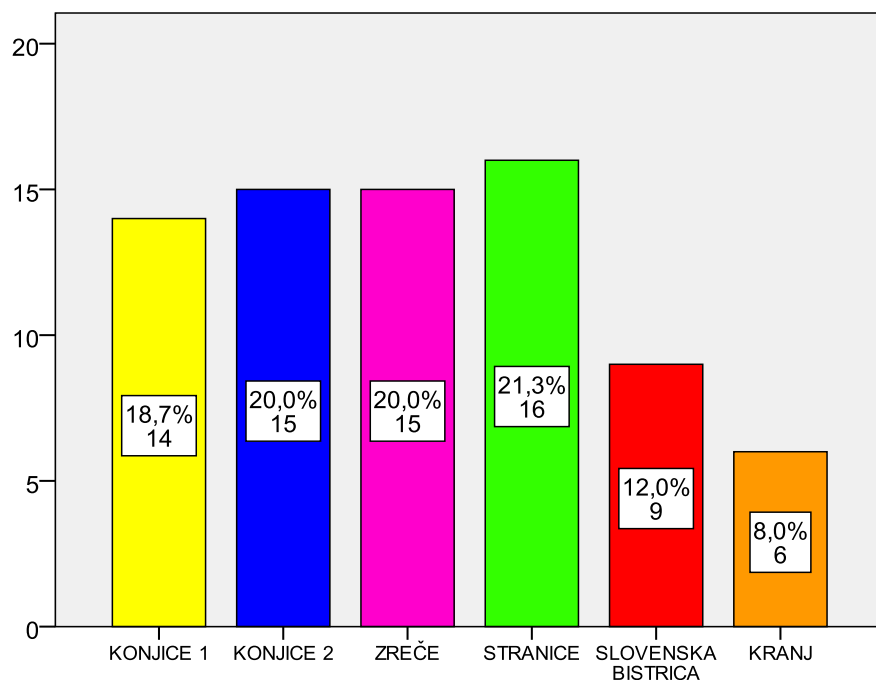
1. SPOL ANKETIRANIH OTROK

Slika 1. Spol otrok.

Slika 1 prikazuje odstotek plesalk in plesalcev v raziskavi. Plesalk je 52 (69,3 %) in jih je kar dve tretjini več kot plesalcev, ki jih je 23 (30,7 %).

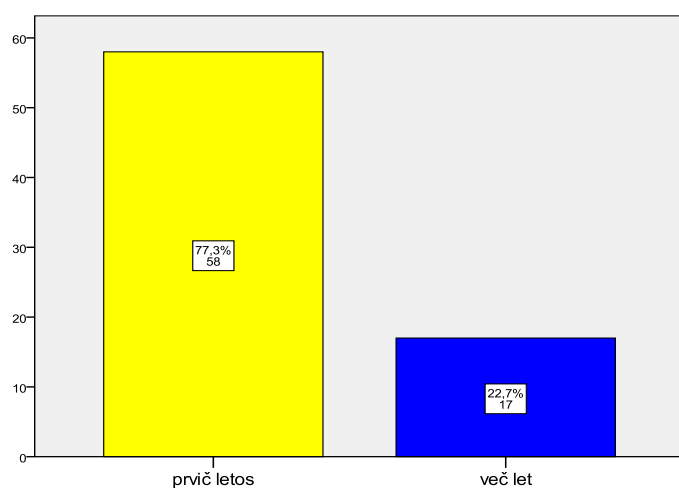
2. SKUPINA, KI JO OBISKUJE ANKETIRANEC

Slika 2. Skupine, ki jih obiskujejo anketiranci.

Iz Slike 2 je razvidno, da je anketo rešilo največ staršev in otrok iz kraja Stranice. Vprašalnik je vrnilo 16 družin (21,3 %). Takoj za njimi so Zreče in Konjice 2. Vprašalnik je vrnilo 15 družin (20 %). Najmanj anket so rešili predstavniki iz Kranja, le 6 (8 %).

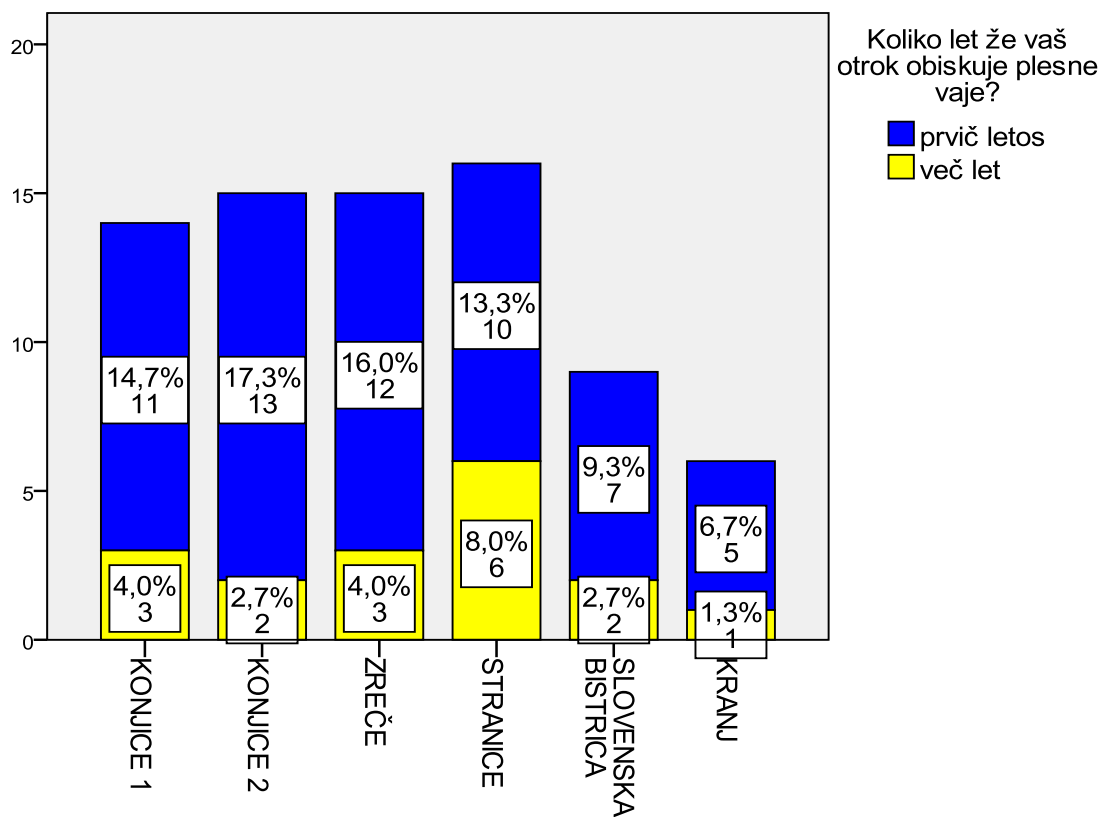
3. KOLIKO LET ŽE VAŠ OTROK OBISKUJE PLESNE DEJAVNOSTI?

Slika 3. Leta, ko otroci obiskujejo plesne dejavnosti.

Iz Slike 3 je razvidno, da 77,3 % otrok letos prvič obiskuje plesne vaje, 22,7 % pa je takšnih, ki plesne vaje obiskuje že več let.

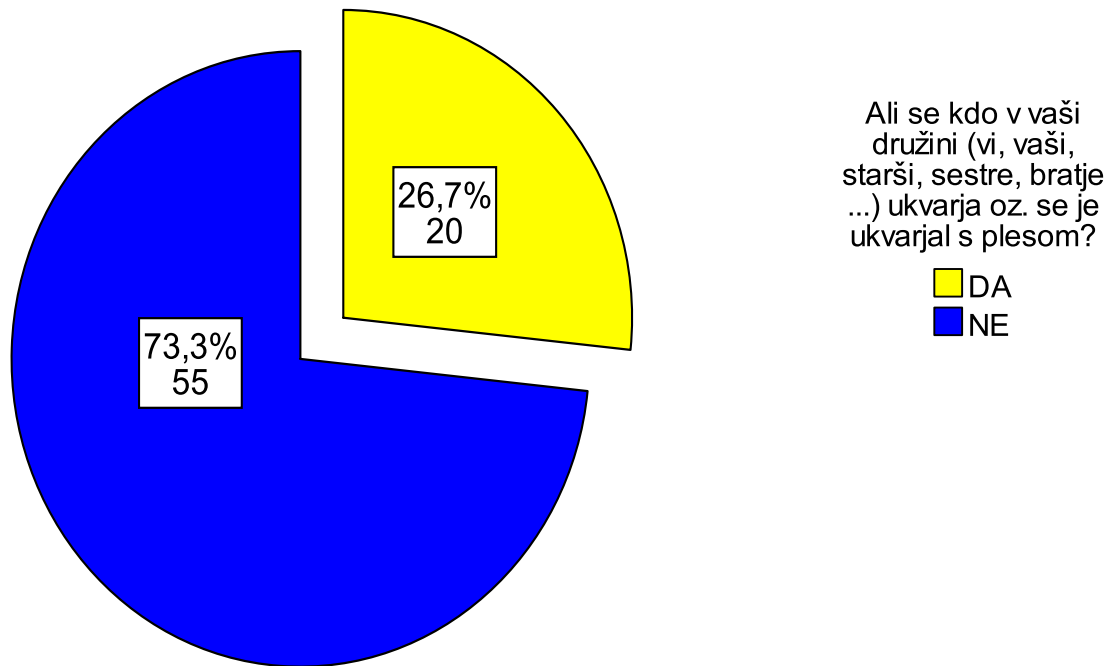

Slika 4. Leta, ko otrok obiskuje plesne vaje, glede na skupino.

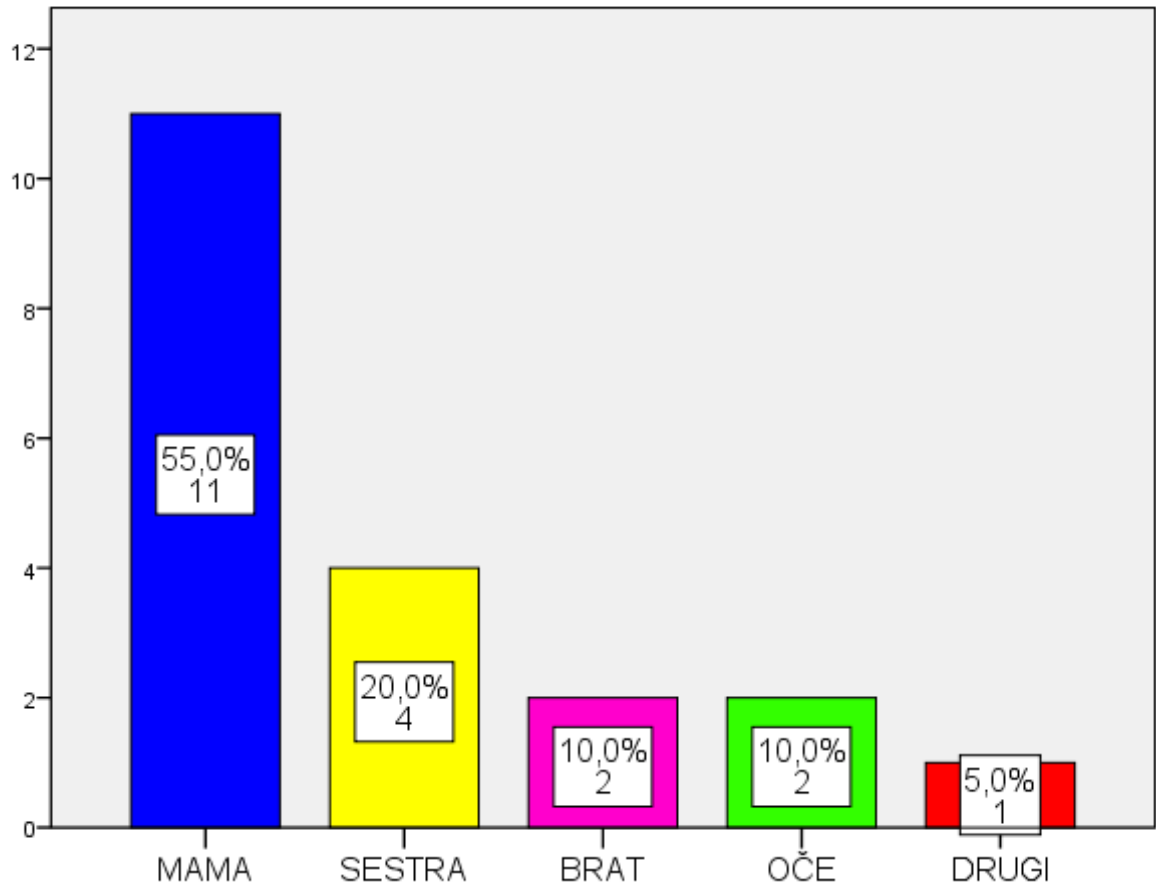
Slika 4 nam pokaže, kateri otroci obiskujejo plesne dejavnosti že več let. Največ jih je iz Stranic, najmanj pa iz Kranja.

4. ALI SE KDO V VAŠI DRUŽINI (VI, VAŠI STARŠI, SESTRE, BRATJE, ...) UKVARJA OZ. SE JE UKVARJAL S PLESOM?

Slika 5. Ukvarjanje družine s plesom.

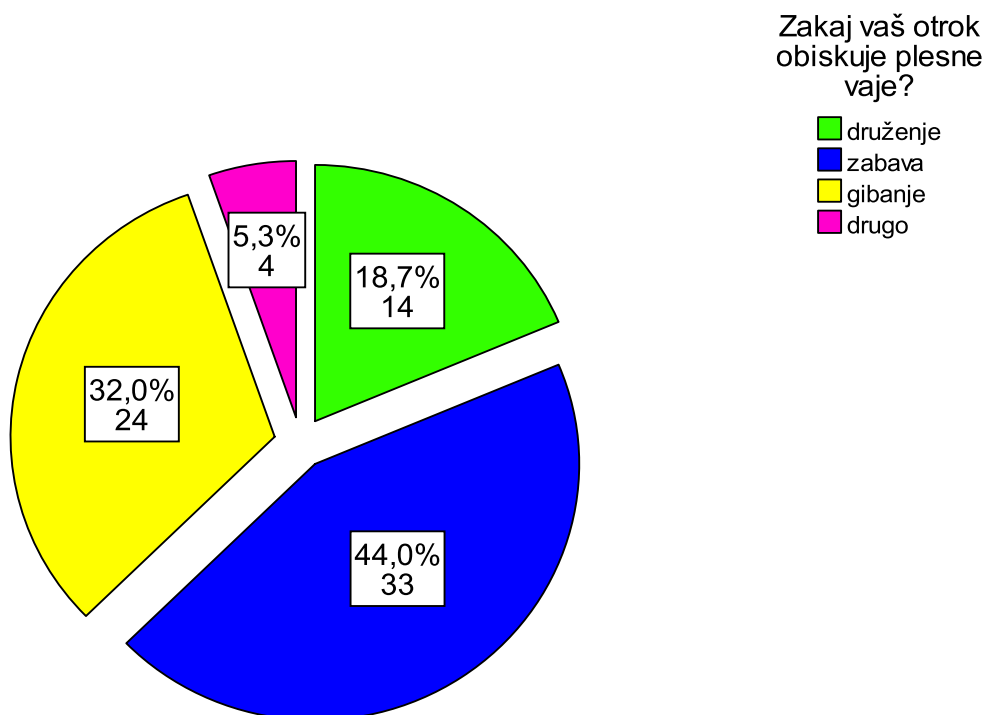
Ugotavljamo, da se je 20 (26,7 %) staršev ukvarjalo oz. se ukvarja s plesom, 55 (73,3 %) pa se jih s plesom ni ukvarjalo.

Slika 6. Družinski člani, ki so se ukvarjali s plesnimi dejavnostmi.

Iz Slike 6 lahko razberemo, da so se v družini največkrat s plesom ukvarjale matere - 11 mater (55 %), pri 4 anketirancih se s plesom ukvarjajo sestre (20%), pri enem (5 %) pa drugi.

5. ZAKAJ VAŠ OTROK OBISKUJE PLESNE VAJE?

Slika 7. Razlogi staršev za otrokovo obiskovanje plesnih dejavnosti.

Slika 7 nam kaže, zakaj otrok po mnenju staršev rad obiskuje plesne vaje. 33 staršev (44 %) jih je odgovorilo, da zaradi zabave, nato je sledil odgovor "gibanje". 24 staršev (32 %) je poudarilo pomen gibanja otroka, štirje (5,3 %) pa so odgovorili z "drugo", pri čemer so odgovorili, da zaradi veselja.

6. ZAKAJ STE SE ODLOČILI ZA VPIS OTROKA V PLESNO DEJAVNOST?

Tabela 1

Razlogi staršev za vpis otroka v plesno dejavnost

Zakaj ste se odločili za vpis otroka v plesno dejavnost?	POMEMBNO		NEPOMEMBNO	
	N	%	N	%
Želja otroka	73	97,3	2	2,7
Želja starša	35	46,7	40	53,3
Trendi	18	24,0	57	76,0
Prijatelji, ki jih ima v plesni šoli	25	33,3	50	66,7
Finančno ugodna ponudba	21	28,0	54	72,0
Rekreacija	63	84,0	12	16,0
Ugoden termin tečaja	38	50,7	37	49,3
Bližina plesne ustanove	48	64,0	27	36,0

Iz Tabele 1 lahko razberemo zakaj so se starši odločili za vpis svojega otroka v plesno dejavnost. Najpomembnejši dejavnik je bil zaradi želje otroka 73 (97,3 %), malo manj pomemben, a vseeno zelo, je bil zaradi rekreacije 63 (84 %), najmanj pomemben za vpis pa je bil odgovor zaradi trendov. Le 18 takšnih odgovorov smo prejeli, kar predstavlja 24 %.

7. KAJ VAM JE POMEMBNO PRI PLESNEM UDEJSTVOVANJU VAŠEGA OTROKA?

Tabela 2

Pomembnost pri plesnem udejstvanju otrok

Kaj vam je pomembno pri plesnem udejstvanju vašega otroka?	POMEMBNO		NEPOMEMBNO	
	N	%	N	%
Socializacija	60	80,0	15	20,0
Nastopanje	32	42,7	43	57,3
Druženje	70	93,3	5	6,7
Pojavljanje v medijih	5	6,7	70	93,3
Otrokov napredek	68	90,7	7	9,3
Zadovoljstvo otroka	73	97,3	2	2,7
Večja samozavest	64	85,3	11	14,7
Rekreacija/gibanja	72	96,0	3	4,0

Iz Tabele 2 lahko ugotovimo, da je staršem najpomembnejše zadovoljstvo otroka. Tako jih je odgovorilo 73 (97,3 %). 72 (96 %) je pomembna rekreacija/gibanje. 70 staršem (93,3 %) je pomembno druženje, 68 (90,7 %) pa otrokov napredek. Najmanj pomembno jim je pojavljanje v medijih, kar je obkrožilo le pet staršev (6,7%).

8. KAJ PRIČAKUJETE OD PLESNE USTANOVE, KI JO OBISKUJE VAŠ OTROK?

Tabela 3

Pričakovanja od plesne ustanove, ki jo obiskuje otrok

Kaj pričakujete od plesne ustanove, ki jo obiskuje vaš otrok?	PRIČAKUJEM		NE PRIČAKUJEM	
	N	%	N	%
Da mu zagotovi ustrezno varnost	68	90,7	7	9,3
Prijazno osebje	70	93,3	5	6,7
Prijetno vzdušje	72	96,0	3	4,0
Plesni razvoj	71	94,7	4	5,3
Veliko število nastopov	17	22,7	58	77,3

Tabela 3 prikazuje, kaj starši pričakujejo od plesne ustanove, ki jo obiskuje njihov otrok. Največ staršev, kar 72 (96 %) je odgovorilo, da jim nudimo prijetno vzdušje,

takoj za njim je pomemben plesni razvoj 71 (94,7 %) ter prijazno osebje 70 (93,3 %). Najmanj jim je pomembno veliko število nastopov 17 (22,7 %).

9. KAJ VAM JE POMEMBNO PRI PLESNEM PEDAGOGU, KI IZVAJA PLESNE VAJE?

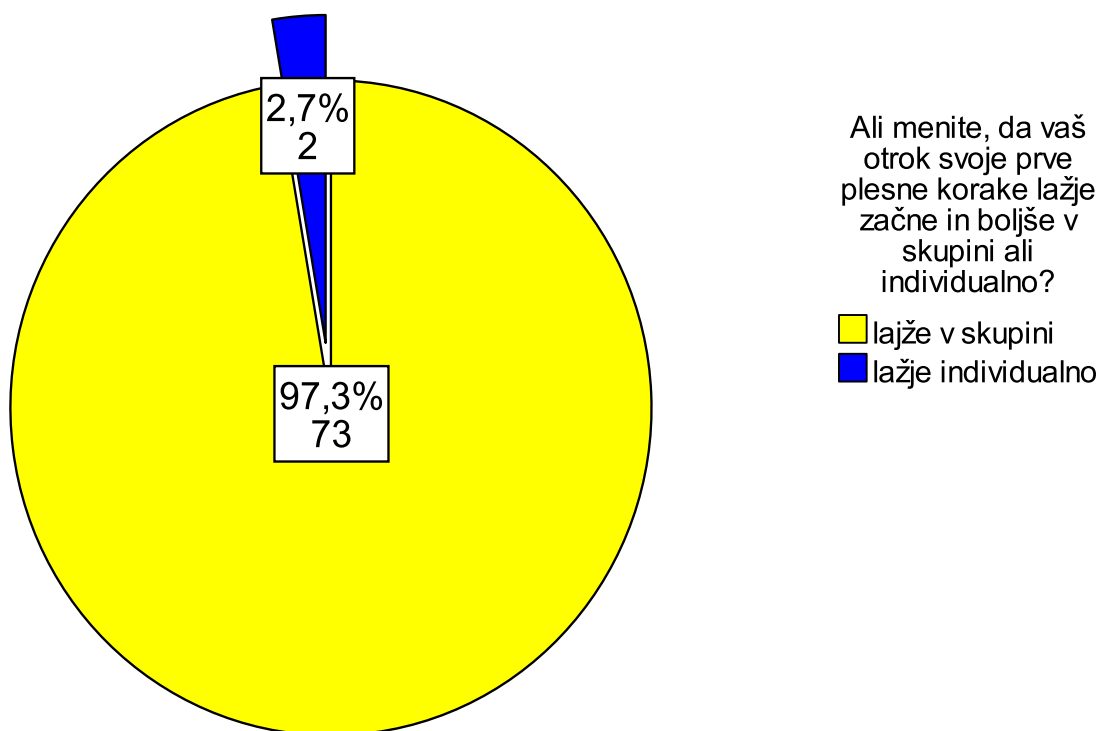
Tabela 4

Lastnosti in karakteristike plesnega pedagoga

Kaj vam je pomembno pri plesnem pedagogu, ki izvaja plesne vaje?	JE POMEMBNO		NI POMEMBNO	
	N	%	N	%
Pozitivna energija	73	97,3	2	2,7
Širina znanja	58	77,3	17	22,7
Bivši plesni tekmovalec	1	1,3	74	98,7
Njegove plesne uvrstitve	1	1,3	74	98,7
Plesna strokovnost	60	80,0	15	20,0
Medijsko znana oseba	1	1,3	74	98,7
Dobra sestava zaključnega nastopa	33	44,0	42	56,0
Dokončana izobrazba	16	21,3	59	78,7
Zadovoljstvo otroka s pedagogom	70	93,3	5	6,7
Prepričljiva animacija	64	85,3	11	14,7
Komunikativnost	71	94,7	4	5,3
Prijaznost	71	94,7	4	5,3

Iz Tabele 4 je razvidno, kakšnega plesnega pedagoga si želijo starši na plesnih vajah. Največ jih je odgovorilo, da mora imeti pozitivno energijo, za ta odgovor se je odločilo 73 staršev (97,3 %). 71 staršev (94,7 %) je poudarilo, da sta pomembni komunikativnost in prijaznost. Na zadnje mesto so uvrstili odgovor "bivši plesni tekmovalec", "njegove plesne uvrstitve" in "medijsko znana oseba". Takšen odgovor smo dobili le enkrat (1,3 %).

10. ALI MENITE, DA VAŠ OTROK SVOJE PRVE PLESNE KORAKE LAŽJE ZAČNE V SKUPINI ALI INDIVIDUALNO?

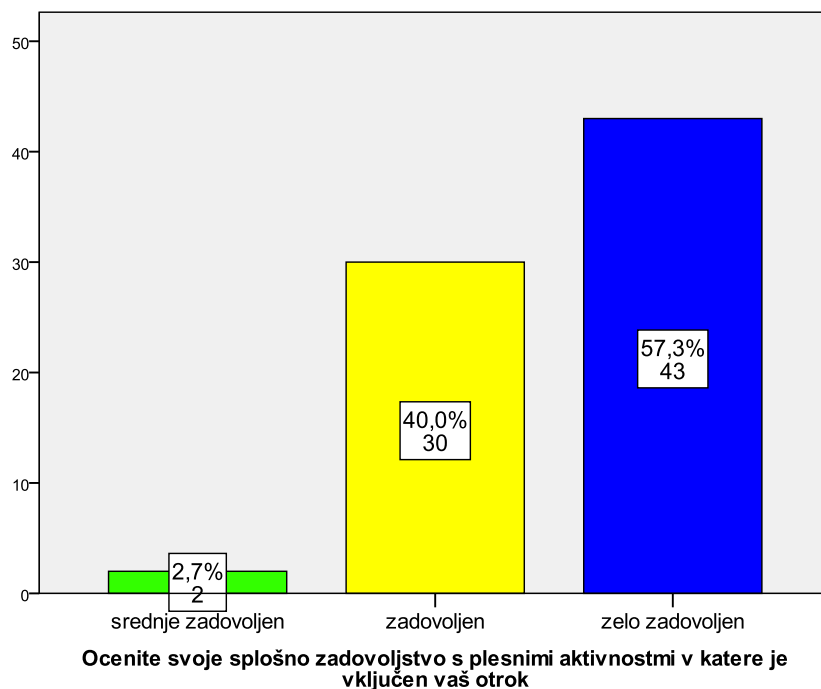

Slika 8. Otrok prve plesne korake lažje začne v skupini oz. individualno.

Podatki kažejo, da starši menijo, da njihov otrok prve plesne korake lažje začne v skupini, čemur je pritrdilo 73 staršev (97,3 %), kot pa individualno, kar sta odgovorila le dva starša (2,7 %).

11. OCENITE SVOJE SPLOŠNO ZADOVOLJSTVO S PLESNIMI AKTIVNOSTMI, V KATERE JE VKLJUČEN VAŠ OTROK

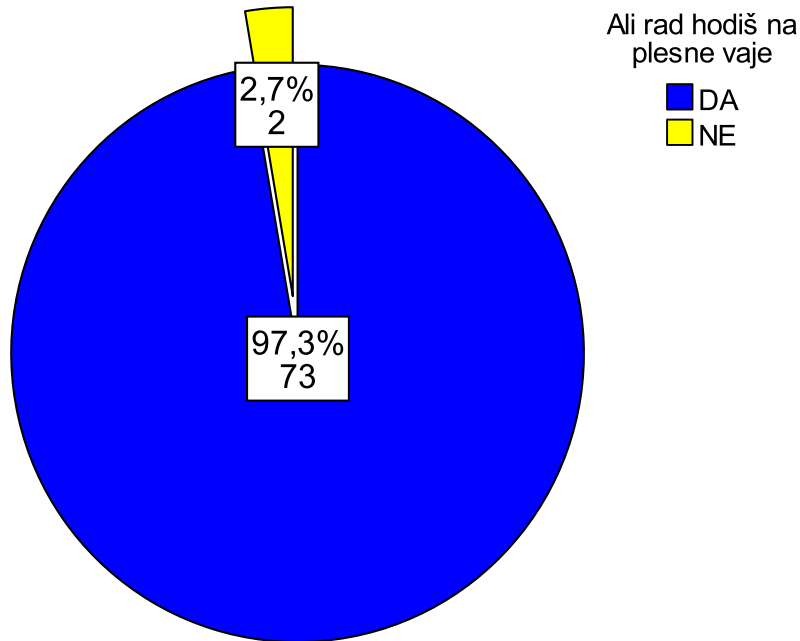

Slika 9. Splošno zadovoljstvo staršev s plesno aktivnostjo v katero je vključen njihov otrok.

Slika 9 pokaže splošno zadovoljstvo staršev s plesno aktivnostjo, v katero je vključen njihov otrok. 43 (57,3 %) jih je odgovorilo z "zelo zadovoljen", odgovor "zadovoljen" jih je obkrožilo 30 (40 %), odgovor "srednje zadovoljen" pa sta zapisala 2 (2,7 %).

Odgovori iz anket namenjenih otrokom:

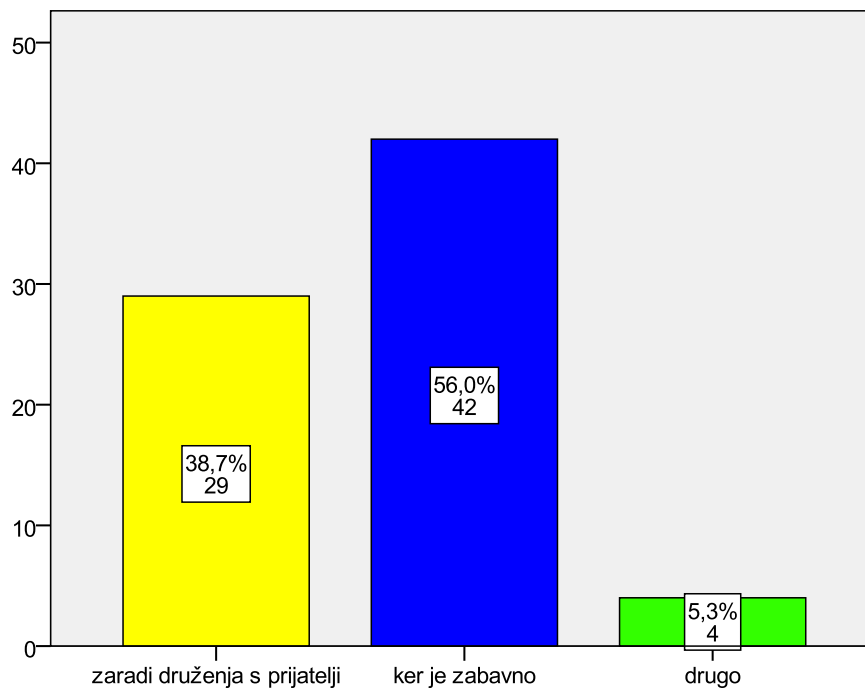
1. ALI RAD HODIŠ NA PLESNE VAJE?

Slika 10. Ali otrok rad hodi na plesne vaje.

Iz slike 10 smo ugotovili, da je 73 (97,3 %) otrok odgovorilo, da radi hodijo na plesne vaje, 2 (2,7 %) pa sta odgovorila, da ne.

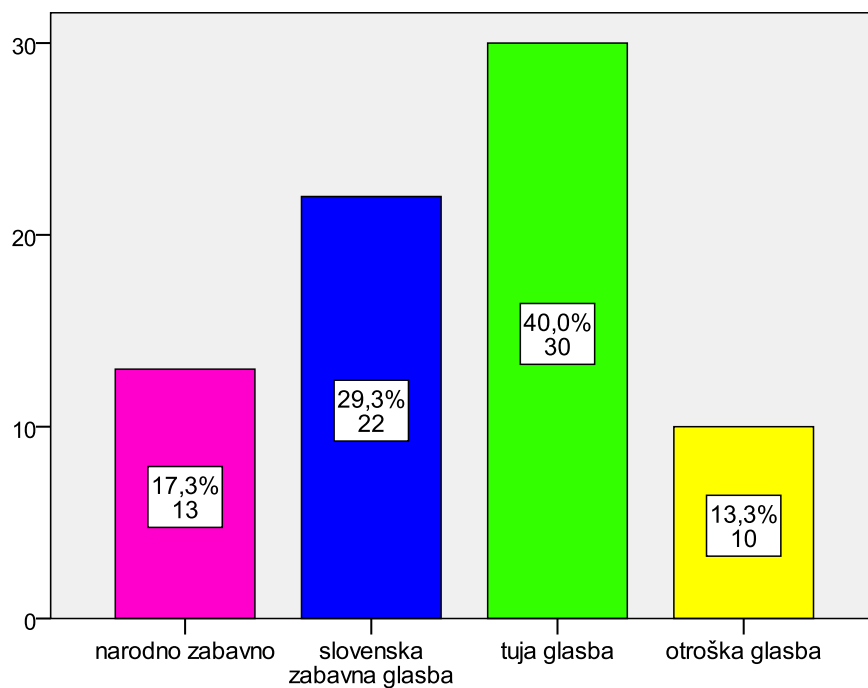
2. ZAKAJ HODIŠ NA PLESNE VAJE?

Slika 11. Razlogi za obiskovanje plesnih vaj.

Iz slike 11 lahko razberemo, da je največ otrok odgovorilo, da zaradi tega, ker je zabavno 42 (56 %), nato so obkrožili, da zaradi druženja s prijatelji 29 (38,7 %) in pod drugo 4 (5,3 %), da zaradi tega, ker radi plešejo.

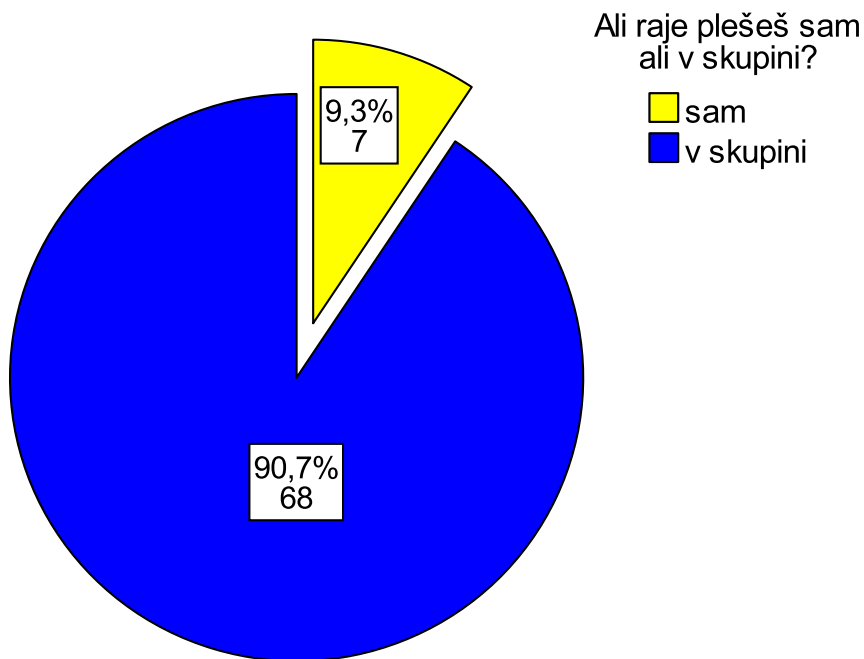
3. NA KAKŠNO GLASBO NAJRAJE PLEŠEŠ?

Slika 12. Glasba, ki je otrokom najbolj všeč.

Slika 12 nam kaže, da največ otrok, in sicer 30 (40 %), najraje pleše na tujo glasbo, na drugem mestu je slovenska zabavna glasba, kar je odgovorilo 22 otrok (29,3 %), na zadnjem mestu pa je otroška glasba. To je zapisalo 10 otrok (13,3 %).

4. ALI RAJE PLEŠEŠ SAM ALI V SKUPINI?

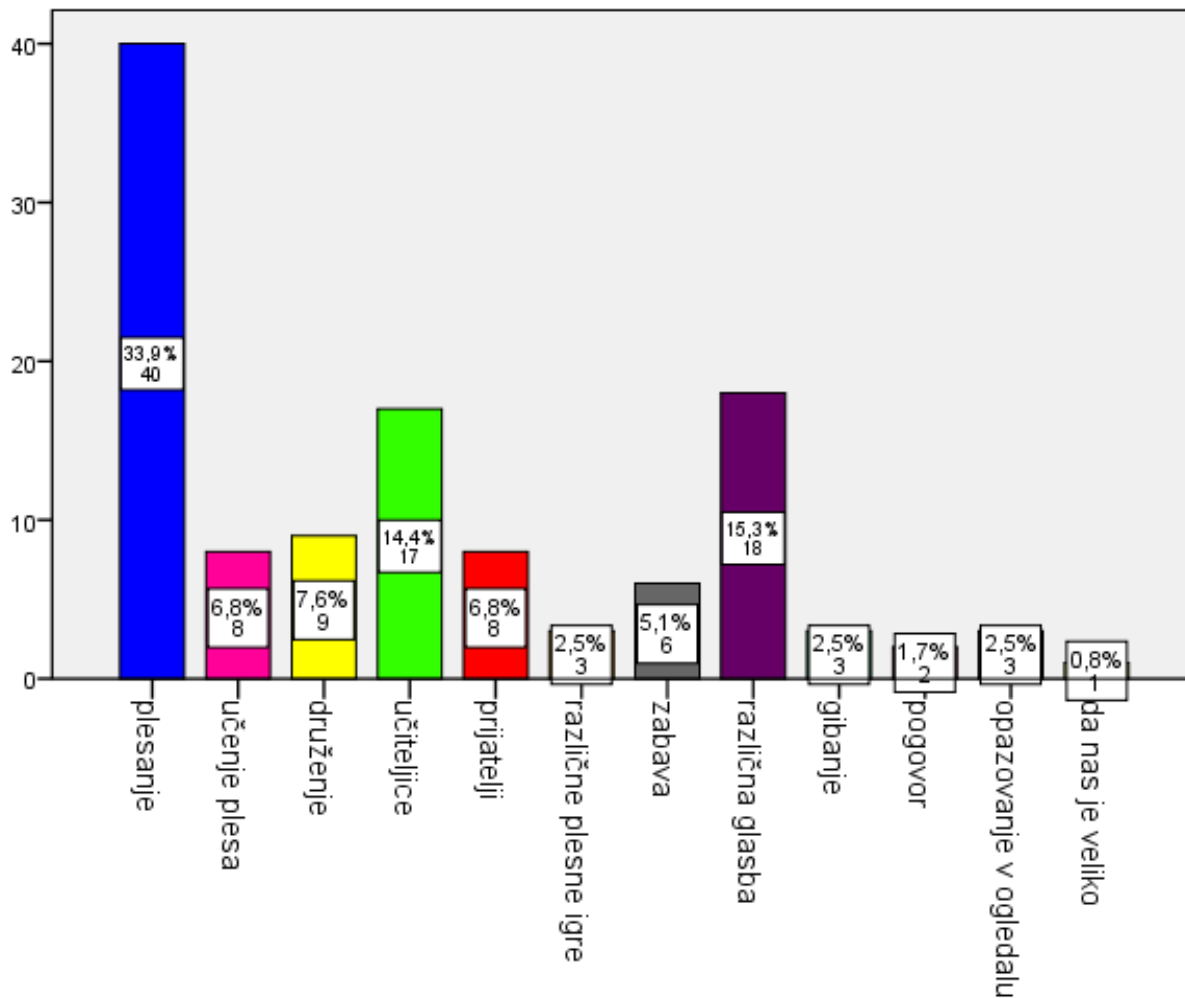

Slika 13. Ali otrok raje pleše sam ali v skupini.

Iz slike 13 je razvidno, da otrok raje pleše v skupini. Temu je pritrdilo kar 68 otrok (90,7 %).

5. KAJ TI JE NA PLESNIH VAJAH VŠEČ?

Pri tem vprašanju so lahko anketiranci napisali več odgovorov. V analizi smo upoštevali vse odgovore.

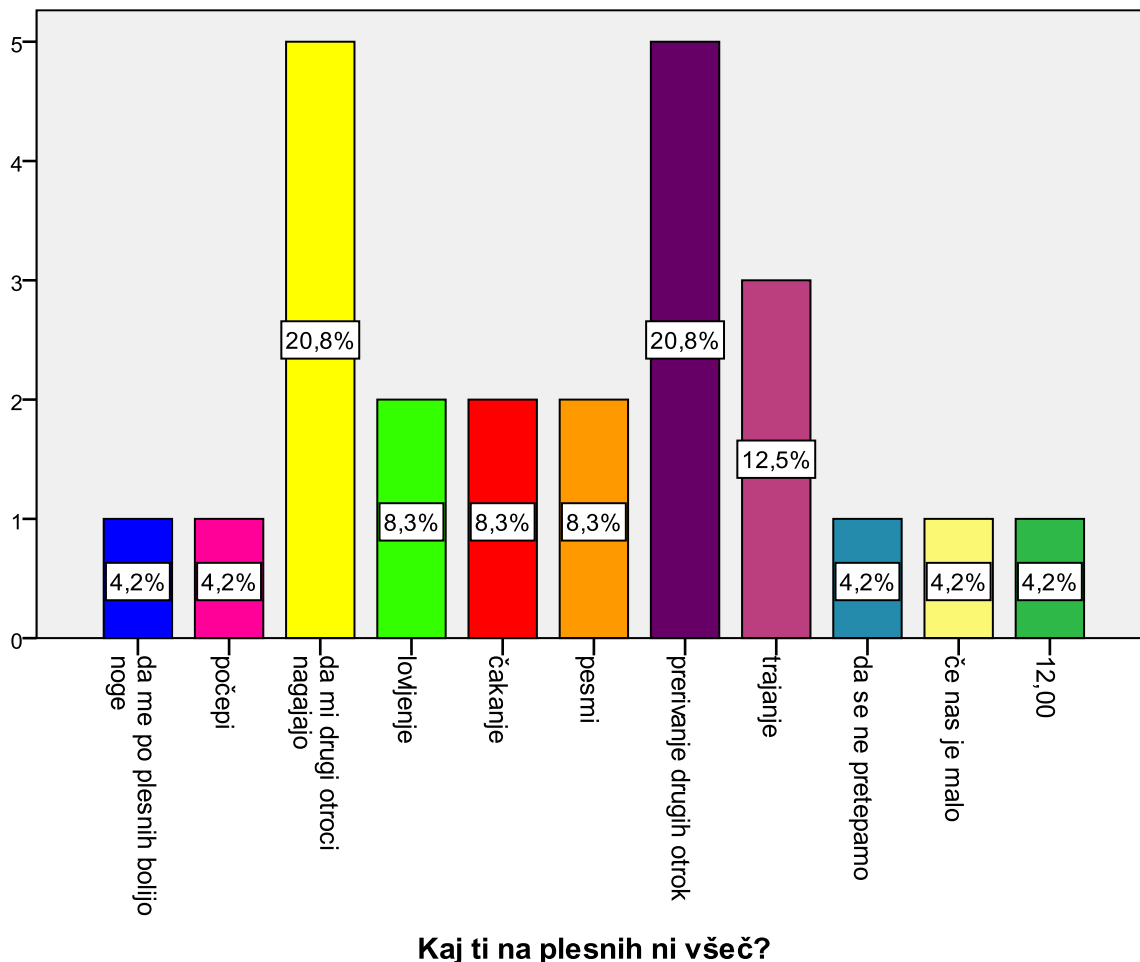

Slika 14. Kaj je otrokom na plesnih vajah najbolj všeč.

Slika 14 nam kaže, kaj je otrokom na plesnih vajah najbolj všeč. Največ otrok (40 oz. 33,9 %) je napisalo, da je to plesanje. 18 (15,3 %) jih je zapisalo, da različna glasba, 17 (14,4 %) jih je odgovorilo, da so to učiteljice, ki jih poučujejo, 1 (0,8 %) pa je odgovoril, da zato, ker nas je veliko.

6. KAJ TI NA PLESNIH VAJAH NI VŠEČ?

Pri tem vprašanju so lahko anketiranci napisali več odgovorov. V analizi smo upoštevali vse odgovore.

Slika 15. Kaj otrokom na plesnih vajah ni všeč.

Iz Slike 15 lahko razberemo, da je otrokom najmanj všeč to, da jim drugi otroci nagajajo (20,8 %), ter da se prerivajo (20,8 %), nekaj pa jih je tudi odgovorilo, da zato ker jih po plesnih vajah bolijo noge (4,2 %), ker delajo počepe (4,2%), če jih je malo (4,2 %) in ker se ne pretepajo (4,2 %).

4 RAZPRAVA

Ples (nasploš šport) je v življenju otrok zelo pomemben, saj ima veliko vlogo pri pridobivanju samozavesti in pri ohranjanju zdravega načina življenja. Pomemben je tudi zato, ker si otroci z njim kakovostno zapolnijo prosti čas in pridobijo nova prijateljstva, kar so vrednote, ki so potrebne za življenje.

Zaradi naštetih pozitivnih stvari in tudi zaradi sebe, plesne pedagoginje, nas je zanimalo, zakaj otroci radi obiskujejo plesne delavnice, kaj je staršem pri plesnem udeleževanju njihovih otrok pomembno, zakaj so se odločili za vpis otroka v plesno dejavnost, kaj jim je pomembno pri udeleževanju v plesnih delavnicah ter pri plesnem pedagogu. Zanimalo nas je tudi, kaj je všeč otrokom in česa ne marajo.

Odgovore na vprašanja smo dobili s pomočjo anketnega vprašalnika, ki smo ga razdelili 87 staršem/skrbnikom ter njihovim otrokom, starim od 3 do 6 let, ki obiskujejo plesno šolo Jay dance studio. Vrnjenih smo dobili 75 vprašalnikov.

Anketni vprašalnik je rešilo 69,3 % plesalk in 30,7 % plesalcev. Ples je bolj priljubljen med deklicami, ki se na splošno z njim več ukvarjajo.

V raziskavo smo vključili plesalce iz vseh krajev, kjer poučujemo ples predšolskih otrok. Ne preseneča nas, da so nam največ anketnih vprašalnikov vrnili v kraj Stranice, od koder prihajam tudi sama, zato me starši najbolj poznajo, čeprav je v drugih skupinah več otrok. Najmanj izpolnjenih anketnih vprašalnikov smo dobili v Kranj.

Velika večina otrok plesne dejavnosti obiskuje letos prvič (77,3 %), saj je veliko otrok, ki so plesne dejavnosti obiskovali lansko leto, vpisanih v nadaljevalno skupino, poleg tega pa smo v letošnjem šolskem letu v plesni šoli Jay dance studio odprli plesne dejavnosti še v drugih krajih. Ravno iz tega razloga lahko iz anketnih vprašalnikov razberemo, da je najmanj otrok, ki plesno dejavnost obiskujejo že več let, iz Kranja in Slovenske Bistrice.

Zanimalo nas je tudi, koliko družinskih članov se je ukvarjalo oz. se ukvarja s plesom. Dobili smo podatek, da je teh bilo 26,7 %, od tega je bilo največ mater, nato sester, nekaj pa je tudi očetov in bratov. Čeprav v teh krajih ples nikoli ni bil dobro razvit, se je oz. se z njim ukvarja veliko mater. Tudi Hodnik (2010) je v svoji diplomski nalogi ugotovila, da so družinski člani, ki so se ukvarjali s plesom, večinoma ženskega spola.

Razmišljanje staršev, zakaj njihov otrok rad obiskuje plesne vaje, si je podobno. Večino staršev je odgovorilo, da zaradi zabave (44 %). Res se v času naših plesnih dejavnosti veliko zabavamo ob plesnih igrah. Znano je, da igra pri otroku vzbuja veselje in proces učenja poteka bolj sproščeno, zato delamo po principu "igraj se in uživaj, zraven pa še pleši". Otrokom gibi ne pomenijo veliko, več pa jim pomeni, ko

gibu dodaš nek pomen oz. zgodbo, ko jim ples predstaviš drugače, v obliki čustev, posnemanja živali, narave.

Starši so odgovorili, da otroci radi plešejo tudi zaradi gibanja (32 %), saj v plesu lahko sprostijo svojo odvečno energijo, ki je doma ali v vrtcu ne morejo v takšni meri. Otrok je nagnjen h gibanju, to ga sprošča, osrečuje, mu daje občutek ugodja, varnosti ter dobrega počutja. Poleg tega preko gibanja zaznava in odkriva svoje telo, doživlja ponos ob razvijajočih se sposobnostih ter gradi zaupanje vase. Ravno zaradi tega, ker otrok spoznava in dojema svet okrog sebe preko gibanja, poleg tega pa ima rad še glasbo, rad pleše.

Tudi druženje na plesnih vajah je izrednega pomena za socializacijo otrok, česar se starši zavedajo. Otroci pomembnih izkušenj ne pridobijo le v odnosu s svojimi starši, temveč se veliko naučijo tudi od svojih vrstnikov in prijateljev, s katerimi se družijo tudi na plesnih dejavnostih. Skupine otrok na plesnih vajah so heterogene, ker se tako drug od drugega lahko naučijo več.

To pa lahko pozitivno vpliva na socialni in čustveni razvoj, ker otroci, ki so starejši, večkrat pomagajo mlajšim in se tako naučijo prevzemati odgovornost. Vpliv ima tudi na sam ples, saj mlajši otroci prej dojamejo plesne igre ter plesne korake, če imajo okoli sebe starejše prijatelje, katerim se morajo dokazati.

Ne preseneča nas, da so starši vpisali svojega otroka v plesno dejavnost zaradi otrokove želje (97,3 %), medtem ko je v eni izmed raziskav najpomembnejše zadovoljstvo otroka. Vsi težijo k temu, da bi bil njihov otrok srečen, in vse bi dali, da bi to dosegli. Otrok ima v otroštvu mnogo želja, ampak veliko je podobnih, kot jih imajo njihovi prijatelji. Če je nekaj v določenem kraju za otroke zelo popularno, je to verjetno zaradi otrok samih, saj oni povedo vrstnikom oz. prijateljem, kaj jih osrečuje.

Na plesno udejstvovanje otrok ima velik vpliv ozaveščenost staršev o zdravem načinu življenja, saj razumejo plesno udejstvovanje kot obliko rekreacije. Starši se zavedajo, da gibanje, osvojeno v predšolskem obdobju, ostane trajno zapisano v gibalnem spominu otroka. Predšolsko obdobje (od 3. do 6. leta starosti) je najpomembnejše, saj je otrok v teh letih najbolj dojemljiv za vse vrste aktivnosti.

Ugotovili smo, da na odločitev staršev, da vpišejo otroka v dodatno aktivnost, vplivajo predvsem bližina plesne ustanove (64 %), termini tečaja (50,7 %) in finančna ugodnost ponudbe (28 %).

Pod vprašanjem kaj je staršem pomembno pri plesnem udejstvovanju njihovega otroka, so njihovi odgovori podobni, saj so odgovorili, da jim je pomembno zadovoljstvo otroka (97,3 %). Na drugem mestu je gibanje otroka (96 %).

Otroci potrebujejo možnost, da počnejo, kar sami želijo, saj bodo tako dovzetnejši za sprejemanje dodatnih nalog in obenem tudi srečnejši.

Na drugem mestu najbolj pogostih odgovorov pri pomembnosti plesnega udejstvovanja je gibanje otroka. Danes se vse vrti okoli nujnega zla – tehnologije, ki otroke hitro zasvoji. Zaradi prezaposlenosti staršev otroci posedajo pred televizijo, namesto da bi s starši aktivno preživljali prosti čas. Na srečo se nekateri starši kljub vsemu zavedajo velikega pomena gibanja, zato otroke vpišejo v dodatne športne dejavnosti. Tam se otroci družijo, si pridobijo nove prijatelje ter se tudi neverbalno izražajo.

Ko pride otrok v neko novo skupino, med nove ljudi, se mora začeti prilagajati, sprejeti njihove navade in običaje, sprejemati kompromise, kar je pomembna vrednota za njegovo prihodnost.

Poleg otrokovega napredka (90,7 %), ki je sicer nujen, so starši navedli tudi to, da si otrok na plesnih vajah pridobi samozavest (85,3 %). Za otrokovo samozavest so v prvi vrsti pomembni medsebojni odnosi v družini, velik vpliv pa ima tudi ples. Z vsakim nastopom otrok postane samozavestnejši, saj je pohvaljen in s tem dobi občutek, da je nekaj naredil dobro. Gibanje in plesno ustvarjanje igrata pomembno vlogo pri otrokovem telesnem in duševnem odraščanju. Ustvarjalni ples in gibanje sta pomembna pri gradnji samopodobe, samozavedanja in samoopredelitve. Gre za prepletanje telesa, misli in občutkov. Ta celostni pristop omogoča otroku, da se izraža tudi drugače, ne le besedno ali likovno, v kar ga usmerjajo vzgojitelji, učitelji in celotna družba. Z gibanjem nam otroci povedo več kakor z besedami. Gibanje je tesno povezano z razmišljanjem in s čustvovanjem. Iz doživetega gibanja lahko razberemo več o otroku in njegovem razmišljanju (Schmidt in Kos, 2011).

Plesna ustanova je zelo pomemben dejavnik pri vpisu otroka. Otrok se tam mora počutiti domače, varno in zadovoljno, zato ni presenetljivo, da so starši na prvo mesto dali prav prijetno vzdušje v plesni ustanovi (96 %).

Tudi plesni razvoj (94,7 %) je za starše zelo pomemben. Za pravilen razvoj motorike je poleg podedovane živčno-mišične strukture pomembno tudi socialno okolje in samodejavnost.

Otroci se razvijajo, ne le gibalno, temveč tudi čustveno. S plesom razvijajo posluš in umske sposobnosti, se telesno in čustveno sprostijo, učijo se ustvarjanja in gibalnega izražanja ter se uveljavijo v skupini in tudi kot posamezniki (Kroflič in Gobec, 1995).

Pomembno je tudi prijazno osebje (93,3 %). Plesni pedagog mora biti hkrati učitelj, vzgojitelj in prijatelj. Velikokrat otroci v svojem plesnem pedagogu vidijo nekakšnega idola, ki ga posnemajo in mu želijo biti podobni, zato je zelo pomembno, da se jim predstavi kot pozitivna osebnost, ki mu lahko zaupajo.

Vsi starši pa pričakujejo varnost (90,7 %), ko otroka vpišejo v neko dejavnost. Res je, da je pri plesu v predšolskem obdobju odstotek poškodb manjši kot pri ostalih športih, vendar moramo biti vseeno previdni.

Iz raziskave smo ugotovili, da je staršem pri plesnem pedagogu pomembnih več stvari. Imeti mora pozitivno energijo, biti mora komunikativen in prijazen, otroci pa morajo biti z njim zadovoljni. Dobili smo zanimiv podatek, da staršem v večini sploh ni pomembno, ali je plesni pedagog bivši plesni tekmovalec, ali ima plesne uspehe ter je znana medijska osebnost. Otrokom to ni pomembno, medtem ko starejšim plesalcem (osnovna šola, srednja šola) to predstavlja velik razlog, ali bo plesni pedagog cenjen ali ne.

Kar 93,3 % staršev je odgovorilo, da otrok po njihovem mnenju prve plesne korake lažje začne v skupini kot individualno. Človek je družbeno bitje, ki ne zna funkcionirati sam. Vse njegove bistvene sposobnosti in potrebe se najlažje uresničujejo v družbi.

Zanimalo nas je tudi splošno zadovoljstvo s plesno dejavnostjo ter plesnimi pedagogi. Po večini so starši zelo zadovoljni (57,3 %), kar pomeni, da delamo dobro in učinkovito. To je za nas velika pohvala, saj vemo, da starši cenijo to kar delamo, poleg vsega pa vidijo naš trud, ki je prisoten na vsaki vaji, z vsakim otrokom posebej.

Drugi del vprašalnika je bil namenjen otrokom. Na vprašanje ali radi hodijo na plesne vaje, jih je odgovorilo 97,3 %, da radi hodijo, 2,7 % pa da ne. Morda sta 2 otroka, ki sta odgovorila z "ne", zaradi prevelikih starševskih ambicij in želja, da njihov otrok postane profesionalni plesalec. Tušak (2012) je zapisal, da bi v osnovi morali starši otroka vpeljati v šport zaradi razvoja osebnostnih lastnosti, kot so motiviranost, čustvena stabilnost in postavljanje ciljev. Zato, da otrok krepi osebnostno trdnost in odpornost na stres, ne pa da iz njega naredijo svetovnega prvaka. Starši želijo tudi na svojih otrocih izsanjati svoje sanje, vendar se ne zavedajo, da s tem svojemu otroku škodijo. Obstajajo pa tudi starši, ki otroka ne vprašajo, kaj mu je všeč in česa ne mara in ga vpišejo na neko dejavnost samo zaradi ugodnega termina dejavnosti.

Ugotovili smo, da otroci najraje hodijo na plesne vaje zaradi tega, ker je zabavno (56 %). To ne preseneča, saj se otroci izogibajo stvarem, ki jim niso zanimive in pri njih nočejo sodelovati. Temu sledi druženje s prijatelji (38,7 %). Odgovora, da hodijo na plesno aktivnost zaradi želje staršev ni obkrožil nihče.

Zanimalo nas je tudi, na kakšno glasbo otroci najraje plešejo. Ugotovili smo, da jih je 40 % odgovorilo, da na tujo glasbo. Verjetno zato, ker je trenutno zelo popularna pesem "Gangnam style" in so odgovorili iz vidika tega obdobja, saj še ne znajo drugače, širše/globlje gledati na svet. 29,3 % jih je odgovorilo, da slovenska zabavna glasba, kar nas ne preseneča, saj to glasbo največ poslušajo doma ali po radiu. Preseneča nas pa, da je slovenska narodnozabavna glasba postala popularna tudi med najmlajšimi. Kar 17,3 % jih je odgovorilo, da jo najraje poslušajo. Tudi na ta

odgovor je imela velik vpliv pesem "Ti moja rožica" in podobne zabavno obarvane pesmi znanega slovenskega ansambla Modrijani, ki so obnoreli mlade.

Ugotovili smo, da otrokom otroške pesmi niso najbolj pri srcu, saj jih morajo poslušati že v vrtcu, poleg tega pa razmišljajo, da so že preveliki, da bi morali poslušati takšne pesmi, in da je zdaj čas, da odrastejo ter začnejo poslušati tujo glasbo, tako kot vsi starejši bratje in sestre.

Pri vprašanju, ali otroci raje plešejo sami ali v skupini, so si bili starši in otroci enotni. Tudi otroci so odgovorili, da raje plešejo v skupini (90,7 %) kot sami (9,3 %).

Zanimalo nas je tudi, kaj je otrokom najbolj všeč na plesnih vajah. Največ otrok je napisalo, da je to plesanje (33,9 %), nato so zapisali, da različna glasba (15,3 %), kar nekaj pa jih je odgovorilo, da so to učiteljice, ki jih poučujejo. Trije otroci (2,5 %) so napisali, da različne plesne igre, kjer skozi igro spoznavamo ples. Prav tako trije so zapisali, da jim je všeč, da se lahko gledajo v ogledalu. Sledili so odgovori, kot so: pogovor, gibanje, druženje, prijatelji, zabava, učenje plesa, da nas je veliko, itd. Otrokom so po pričakovanjih všeč približno enake stvari. V diplomskem delu z naslovom Socialnopsihološka dimenzija plesa z vidika otroka, starša in plesnega pedagoga smo ugotovili, da otroci najraje plešejo zaradi zabave ter plesnega pedagoga, kar smo potrdili tudi v našem primeru.

5 SKLEP

V plesnem razvoju otroka so izrednega pomena trije dejavniki, in to so otroci sami, njihovi starši ter plesni pedagog. Otrok mora izražati svoja občutja in želje, starši realna pričakovanja ter predloge, plesni pedagog pa svojo strokovnost.

Nekdo ima rad glasbo, spet drug gibanje, vsi pa imajo radi ples. Ples je druženje, smeh, zabava, sprostitiv. Starši naj bi otrokom omogočili čim več gibanja, s katerim raziskujejo in spoznavajo svoje telo, hkrati pa gradijo na emocionalnem in mentalnem razvoju.

Ples je darilo. Presenečenje, ob katerem doživimo vse in nasprotje vsega. In kaj dati lepšega otroku kot zavedanje samega sebe skozi glasbo. In konec koncev, podariti mu čut za lepoto, podkrepljeno z zdravo samozavestjo.

Za Diplomsko delo z naslovom "Ples v predšolskem obdobju" smo se odločili zaradi večletnih izkušenj s poučevanjem plesa predšolskih otrok.

Z diplomskim delom smo želeli ugotoviti, kaj je staršem najpomembnejše pri udeleževanju njihovega otroka, kaj je otrokom najbolj všeč ter kakšna glasba jih pritegne. Med drugim smo hoteli tudi ugotoviti, ali so starševska pričakovanja v nasprotju s pričakovanji otrok.

Ugotovili smo, da je staršem v prvi vrsti najpomembnejše zadovoljstvo otroka, otrokom pa zabava, zato lahko rečemo, da so starševska pričakovanja kar enaka pričakovanjem otrok. Če se otrok zabava, pomeni, da je srečen in zadovoljen.

Veliko staršev ne zna prisluhniti svojim otrokom, zato je bil cilj diplomskega dela tudi pogovor z otrokom, saj so v zadnjem delu ankete morali starši vprašati svoje otroke, ali si sploh želijo plesati, kaj jim je na plesnih vajah všeč ter česa ne marajo. Ni nas presenetilo, da sta dva izmed otrok rekla, da jima na plesnih vajah ni všeč. Vsak človek je poglavje zase, zato ni nujno, da mora biti otrokom všeč tisto, kar je všeč njihovim staršem. Včasih opazimo, da otrok ne uživa v plesu, velikokrat je to le muha enodnevnica, zgodi pa se, da to postane njihova stalnica. Ko opažanja predstavimo njihovim staršem, odgovorijo v smislu, zanimivo, doma pa rad pleše. Ne morejo si priznati, da njihov otrok ne bo postal plesalec, in zato ga raje ne vprašajo o njegovih željah, da ne dobijo zavrnitve.

V zaključku diplomskega dela bi poudarili, da so otroci naše največje bogastvo, zato jim moramo prisluhniti in upoštevati njihove želje. Družba vse preveč pričakuje od staršev, zato so ti vse bolj ambiciozni in to prenašajo na svoje otroke. Največje veselje ni, ko otrok s trdim delom na tekmovanju doseže prvo mesto, temveč ko z vsake vaje prihaja nasmejan in poln novih doživetij.

6 LITERATURA

Bahovec, E. (1999). *Kurikulum za vrtce: predšolska vzgoja v vrtcih*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Cemič, A. (1997). *Motorika predšolskega otroka*. Ljubljana: dr. Mapet.

Hodnik, Saša. 2010. *Socialnopsihološka dimenzija plesa z vidika otroka, starša in plesnega pedagoga*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Pridobljeno 29. 5. 2013 iz: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/hodnik-sasa.pdf>.

Kralj, N. (2011). Plesno – gibalne delavnice z Nevo Kralj. Pridobljeno 15. 4. 2013 iz: http://www.plesne-delavnice.si/index.php?option=com_content&task=view&id=7.

Kremžar, B. (1985). *Motorika predšolskega otroka: študijsko gradivo*. Neobjavljeno delo.

Kovač, M., Puhan M. N., Lorenci, B., idr. (2011). *Učni načrt, program osnovna šola, športna vzgoja*. Ljubljana: Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Kroflič, B. in Gobec, D. (1995). *Igra – gib – ustvarjanje – učenje: metodični priročnik za usmerjene gibalno-plesne dejavnosti*. Novo mesto: Pedagoška obzorja.

Schmidt, G. in Kos, M. (2011). *Plesno izražanje in naravoslovje*. Ljubljana: samozaložba.

Šimunič, B. (2008). *Otrok med vplivi sodobnega življenjskega sloga – gibalne sposobnosti, telesne značilnosti in zdravstveni status slovenskih otrok*. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Inštitut za kineziološke raziskave.

Šrot, N. (2011). *Šport mladih v občini Zreče in možnosti za razvoj*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Tušak, M., Tušak, M. in Tušak, M. (2003). *Vloga družine in staršev v športu*. Zalog: Klub MT.

Tušak, M. (2012). Vlaganje v otroke. NK Interblock. Pridobljeno 15. 4. 2013 iz <http://nkinterblock.com/2012/09/14/vlaganje-v-otroke-dr-matej-tusek/>.

Videmšek, M., Berdajs, P. in Karpljuk, D. (2003). *Mali športnik*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M. in Pišot R. (2007). *Šport za najmlajše*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Zagorc, M. (2001). *Ples – družabnost, šport in umetnost*.

Zagorc, M. (2006). *Ples – ustvarjanje z gibom in ritmom*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Zorec, M. B. (2003). Interno gradivo za študente. Pridobljeno 27. 4. 2013 iz <http://www.pef.uni-lj.si/~vilic/gradiva/2-pp-heterogene.doc>.

Virant Iršič, K. (2004). Otrok in glasba. Vrtec Andersen. Pridobljeno 12.4.2012 iz http://www.vrtecandersen.si/tl_files/DOKUMENTI/sola-za-starse/povzetki-srecaj/otrok-in-glasba.pdf.

7 PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA STARŠE

Spoštovani!

Sem Karmen Kotnik, absolventka Fakultete za šport v Ljubljani, smer ples. Svoj študij bom zaključila z diplomskim delom z naslovom: "Ples in predšolski otroci." Z vašo pomočjo bi rada prišla do nekaterih odgovorov, ki mi bodo v veliko pomoč pri raziskovanju.

Vprašalnik se nanaša na dejavnike, ki vas motivirajo, da vpišete svojega otroka na plesne vaje in kaj vpliva na vaše zadovoljstvo s plesnimi vajami. Zanimajo me tudi vaša pričakovanja in želje na področju plesne aktivnosti vašega otroka.

Prosila bi vas, da vprašanja pozorno preberete in nanje odgovorite čim bolj iskreno. Prvi del vprašalnika je namenjen staršem oz. skrbnikom, drugi del pa otrokom.

Na vprašanja odgovarjajte tako, da obkrožite številko pred trditvijo, ki najbolj odraža vaše mnenje, oziroma pred odgovorom, ki velja za vas oz. za vašega otroka.

Vprašalnik je anonimen, rezultate anketnega vprašalnika pa bom uporabila izključno v namen izdelave diplomskega dela.

Zahvaljujem se vam za sodelovanje!

Lep pozdrav
Karmen Kotnik

VPRAŠALNIK, NAMENJEN STARŠEM OZIROMA SKRBNIKOM

1. Spol vašega otroka.
  - a) moški
  - b) ženski

2. Skupina, ki jo obiskuje vaš otrok.
  - a) Konjice 1 (torek)
  - b) Konjice 2 (četrtek)
  - c) Zreče
  - d) Stranice
  - e) Slovenska Bistrica
  - f) Kranj

3. Koliko let že vaš otrok obiskuje plesne vaje?

- a) prvič letos
- b) več let

4. Ali se kdo v vaši družini (vi, vaši starši, sestre, bratje ...) ukvarja oz. se je ukvarjal s plesom?

- a) DA
- b) NE

5. Zakaj vaš otrok rad obiskuje plesne vaje?

- a) druženje
- b) zabava
- c) gibanje
- d) ker ni drugih dejavnosti

6. Zakaj ste se odločili za vpis otroka v plesno dejavnost?

(Obkrožite številko pri odgovoru, ki velja za vas):

RAZLOG	NI VPLIVALO	JE VPLIVALO
Želja otroka	1	2
Želja starša	1	2
Trendi	1	2
Prijatelji, ki jih ima v plesni šoli	1	2
Finančno ugodna ponudba	1	2
Rekreacija	1	2
Ugoden termin tečaja	1	2
Bližina plesne ustanove	1	2

7. Kaj vam je pomembno pri plesnem udejstvovanju vašega otroka?

(Obkrožite številko pri odgovoru, ki velja za vas)

TRDITEV	NE DRŽI	DRŽI
Socializacija	1	2
Nastopanje	1	2
Druženje	1	2
Pojavljanje v medijih	1	2
Otrokov napredek	1	2
Zadovoljstvo otroka	1	2
Večja samozavest	1	2
Rekreacija/gibanje	1	2

8. Kaj pričakujete od plesne ustanove, ki jo obiskuje vaš otrok?
(Obkrožite številko pri odgovoru, ki velja za vas)

TRDITEV	NE DRŽI	DRŽI
Da mu zagotovi ustrezno varnost	1	2
Prijazno osebje	1	2
Prijetno vzdušje	1	2
Plesni razvoj	1	2
Veliko število nastopov	1	2

9. Kaj vam je pomembno pri plesnem pedagogu, ki izvaja plesne vaje?
(Obkrožite številko pri odgovoru, ki velja za vas)

TRDITEV	NI POMEMBNO	JE POMEMBNO
Pozitivna energija	1	2
Širina znanja (pedagog, sociolog)	1	2
Bivši plesni tekmovalec	1	2
Njegove plesne uvrstitve	1	2
Plesna strokovnost	1	2
Medijsko znana oseba	1	2
Dobra sestava zaključnega nastopa	1	2
Dokončana izobrazba	1	2
Zadovoljstvo otroka s pedagogom	1	2
Prepričljiva animacija	1	2
Komunikativnost	1	2
Prijaznost	1	2

10. Ali menite, da vaš otrok svoje prve plesne korake laže začne in bolje razvije v skupini ali individualno?

- a) laže v skupini
- b) laže individualno

11. Ocenite svoje splošno zadovoljstvo s plesnimi aktivnostmi, v katere je vključen vaš otrok.

ZELO NEZADOVOLJEN	NEZADOVOLJEN	SREDNJE ZADOVOLJEN	ZADOVOLJEN	ZELO ZADOVOLJEN
1	2	3	4	5

VPRAŠANJA, NAMENJENA VAŠIM OTROKOM

1. Ali rad hodiš na plesne vaje?

- a) NE
- b) DA

2. Zakaj hodiš na plesne vaje?

- a) zaradi druženja s prijatelji
- b) ker je zabavno
- c) ker tako želijo starši
- d) drugo: _____

3. Na kakšno glasbo najraje plešeš?

- a) narodno zabavno (npr. Modrijani)
- b) slovensko zabavno glasbo (npr. Čuki, Kingston)
- c) tujo zabavno glasbo (npr. Gangnam style)
- d) otroško glasbo (npr. Romana Krajncan)

4. Ali raje plešeš sam ali v skupini?

- a) sam
- b) v skupini

5. Kaj ti je na plesnih vajah všeč?

---

6. Kaj ti na plesnih vaja ni všeč? Česa ne maraš?

Hvala za sodelovanje!